

2018

Delårsregnskap fjerde kvartal

Banken for Telemark og telemarkinger

SpareBank
TELEMARK

VISJON, VERDIER OG MÅL

Visjon

SpareBank 1 Telemark – banken for Telemark og telemarkinger

Verdier

Nær

Nær Vi ønsker nærhet til våre kunder og samarbeidspartnere. Vi står derfor klare til å løse kundenes utfordringer når de oppstår. Nærhet skapes ved å opprettholde gode relasjoner og ha ekte omsorg for kundene.

Dyktig

Dyktig Våre ansatte har solid kompetanse og tilstreber en dyktighet som både våre kunder og banken kan være stolte av. Fagkunnskap, ferdighet og holdning ligger som en felles plattform som i sum utgjør vår kompetanse.

Engasjert

Engasjert Vi engasjerer oss for å sikre fremtidig vekst og utvikling i fylket vårt. Vi ønsker å sikre kapital til næringsutvikling, legge til rette for boligbygging og generelt bidra til at fylket vårt er rikt på opplevelser og aktivitet for store og små. Derfor er vi stolte av å kalle oss Banken for Telemark og telemarkinger.

Strategisk hovedmålsetning

Vi er en lønnsom og solid bank som er attraktiv for våre målgrupper. Vi har et fullsortiment tilbud av bank- og forsikringsprodukter, og -tjenester.

Kundene opplever at vi er den beste banken på nærhet i alle kanaler, lokal forankring, forståelse av kundens behov, kompetanse og kommunikasjon.

Vi har et sterkt samfunnsengasjement for å gjøre Telemark til et enda bedre sted å bo.

Vi har stor tillit blant våre kunder, samarbeidspartnere og medarbeidere.

INNHOLDFORTEGNELSE

SIDETALL

4	1	HOVEDTALL	26	NOTE 7 TAP PÅ UTLÅN, GARANTIER M.V
4	2	NØKKELTALL	27	NOTE 8 FINANSIELLE DERIVATER
6	3	STYRETS BERETNING	28	NOTE 9 LIKVIDITETSRISIKO
13	4	RESULTAT	29	NOTE 10 NETTO PROVISJONS- OG ANDRE INNTEKTER
14	5	BALANSE	30	NOTE 11 NETTO RESULTAT FRA FINANSIELLE EIENDELER
15	6	ENDRING I EGENKAPITALEN	30	NOTE 12 KLASSIFISERING OG MÅLING AV FINANSIELLE INSTRUMENTER
17	7	KONTANTSTRØMOPPSTILLING	32	NOTE 13 ANDRE EIENDELER
18	8	RESULTAT FRA KVARTALSREGNSKAPENE	33	NOTE 14 INNSKUDD FRA KUNDER
	9	NOTER TIL REGNSKAPET	33	NOTE 15 ANNEN GJELD OG FORPLIKTELSE
20		NOTE 1 REGNSKAPSPRINSIPPER	34	NOTE 16 ANSVARLIG LÅNEKAPITAL
21		NOTE 2 VIKTIGE REGNSKAPSESTIMATER OG SKJØNNMESSIGE VURDERINGER	34	NOTE 17 EGENKAPITALBEVISEIERE OG SPREDNING AV EGENKAPITALBEVIS
21		NOTE 3 SEGMENTINFORMASJON		
22		NOTE 4 KAPITALDEKNING		
24		NOTE 5 UTLÅN TIL OG FORDRINGER PÅ KUNDER		
25		NOTE 6 OVERFØRING AV FINANSIELLE EIENDELER	35	10 ERKLÆRING FRA STYRET OG ADMINISTRERENDE BANKSJEF

1 HOVEDTALL

	Konsern							
	Q4 2018		Per Q4 2018		Q4 2017		Per Q4 2017	
Resultatsammendrag	mnok	%	mnok	%	mnok	%	mnok	%
Netto renteinntekter	104	1,68 %	390	1,64 %	97	1,68 %	374	1,67 %
Netto provisjons- og andre inntekter	60	0,98 %	231	0,97 %	55	0,94 %	197	0,88 %
Netto resultat fra finansielle investeringer	5	0,09 %	64	0,27 %	19	0,33 %	50	0,22 %
Sum netto inntekter	170	2,75 %	686	2,88 %	171	2,96 %	621	2,78 %
Sum driftskostnader	104	1,68 %	324	1,36 %	81	1,39 %	282	1,26 %
Resultat før tap og skatt	66	1,06 %	362	1,52 %	91	1,56 %	339	1,51 %
Tap på utlån og garantier	-3	-0,05 %	-1	0,00 %	-3	-0,05 %	-5	-0,02 %
Resultat før skatt	69	1,12 %	363	1,53 %	93	1,61 %	343	1,53 %
Skattekostnad	14	0,23 %	72	0,30 %	21	0,37 %	76	0,34 %
Resultat før øvrige resultatposter	55	0,89 %	291	1,22 %	72	1,24 %	268	1,20 %
Sum andre inntekter og kostnader ført mot egenkapitalen	1	0,01 %	7	0,03 %	-31	-0,54 %	-16	-0,07 %
Totalresultat	55	0,89 %	298	1,25 %	41	0,71 %	252	1,13 %

2 NØKKELTALL

Beløp i mnok	Konsern	
	Per Q4 2018	Per Q4 2017
Lønnsomhet		
Egenkapitalavkastning *	9,7 %	9,9 %
Kostnadsprosent (morbank) *	45,0 %	42,2 %
Kostnadsprosent (konsern) *	47,2 %	45,4 %
Balansetall		
Brutto utlån inkl. overføring til kredittforetak *	30 647	28 451
Brutto utlån på balansen	21 434	19 960
Utlån overført til kredittforetak	9 213	8 491
Innskudd fra kunder	15 053	14 068
Innskuddsdekning på balansen *	70,2 %	70,5 %
Innskuddsdekning inkl. overført kredittforetak *	49,1 %	49,4 %
Likvidetsreservekrav LCR (morbanken)	173 %	296 %
Vekst i forvaltningkapital inkl kredittforetak siste 12 mnd *	6,9 %	7,8 %
Utlånsvekst inkludert overføring til kredittforetak siste 12 mnd *	7,7 %	6,9 %
Innskuddsvekst siste 12 mnd *	7,0 %	6,6 %
Utlån overført til kredittforetak i % av brutto utlån *	30,1 %	29,8 %
Forvaltningkapital	24 517	23 054
Forvaltningkapital inkl kredittforetak *	33 729	31 546
Egenkapital ekskl hybridkapital	3 134	2 793
Tap og mislighold i % av brutto utlån		
Tapsprosent utlån *	0,00 %	-0,02 %
Misligholdte engasjement i % av brutto utlån *	0,22 %	0,25 %
Andre tapsutsatte engasjement i % av brutto utlån *	0,14 %	0,19 %

Beløp i mnok	Konsern	
	Per Q4 2018	Per Q4 2017
Soliditet		
Ren kjernekapitaldekning (forholdsmessig konsolidert)	16,5 %	
Kjernekapitaldekning (forholdsmessig konsolidert)	17,4 %	
Kapitaldekning (forholdsmessig konsolidert)	19,3 %	
Uvektet kjernekapitadekning (LR) (forholdsmessig konsolidert)	8,4 %	
Ansvarlig kapital (forholdsmessig konsolidert)	3 440	
Risikovektet balanse (forholdsmessig konsolidert)	17 869	
Ren kjernekapitaldekning (morbanken)	18,2 %	18,0 %
Kjernekapitaldekning (morbanken)	19,0 %	18,5 %
Kapitaldekning (morbanken)	20,8 %	19,6 %
Uvektet kjernekapitadekning (LR) (morbanken)	10,2 %	10,0 %
Ansvarlig kapital (morbanken)	2 714	2 448
Risikovektet balanse (morbanken)	13 023	12 492
Kontor og bemanning		
Antall kontor	7	7
Antall årsverk	179,3	171,2
<i>herav antall årsverk morbank</i>	<i>150,8</i>	<i>152,7</i>
Antall ansatte	188	180
<i>herav antall ansatte morbank</i>	<i>158</i>	<i>158</i>
Egenkapitalbevis		
EK-bevisbrøk	39,7 %	36,9 %
Børskurs (i kr)	kr 116,96	i.a.
Børsverdi mill. kr	1 275	i.a.
Bokført egenkapital per. EKB konsern *	kr 143,81	kr 150,32
Resultat per. EKB (kr) (morbank)	kr 10,82	kr 10,19
Resultat per. EKB (kr) (konsern)	kr 11,20	kr 9,80
Utbytte per. EK-bevis (kr)	kr 5,50	kr 5,83
Pris/resultat per. EKB *	10,44x	i.a.
Pris/bokført egenkapital *	0,81x	i.a.

* Definert som alternative resultatmål (APM) –, se vedlegg til kvartalsrapporten

3 STYRETS BERETNING

Sparebanken Telemark tilbyr bank- og forsikringstjenester for person- og bedriftsmarkedet i Telemark og for telemarkinger. Sparebanken Telemarks virksomhet er bygget på målsetning om å være en solid og god lokal aktør som skaper verdier i vår region. Med en kombinasjon av lokal tilstedeværelse, solid rådgiverkompetanse og god tilgjengelighet ved

gode digitale løsninger er målsetningen å levere gode kundeopplevelser. Bankens styrker er bygget på nærhet til kundene og raske, effektive beslutningsprosesser. God lokalkunnskap og høy faglig kompetanse gjør kundebehandlingen fleksibel og effektiv. Banken er en del av SpareBank 1 Alliansen.

Vellykket børsnotering

Bankens egenkapitalbevis ble tatt opp til notering på Oslo Børs den 3. oktober 2018. Bakgrunnen for børsnoteringen av bankens egenkapitalbevis var å sikre adgang til egenkapital-markedet og dermed gi større fleksibilitet når det gjelder kapitalisering. I tillegg til:

- Å sikre god eierstruktur og eierskap i banken fra investorer, ansatte, kunder og lokalsamfunn
- Øke oppmerksomhet rundt bankens drift og utvikling.
- Underbygge bankens tilgang på kapital for lønnsom vekst, samt kapitalfleksibilitet for balansestyring.
- Styrke likviditet og finansiell løfteevne hos bankens to sparebankstiftelser.

Det var betydelig interesse for børsnoteringen, som ble flere ganger overtegnet.

Prisen på egenkapitalbevisene ble fastsatt til NOK 114,00 per egenkapitalbevis, hvilket ga en markedsverdi på egenkapitalbevis på børsnoteringstidspunktet på totalt 1.242 mnok. Kursen har i løpet av fjerde kvartal variert, med en gjennomsnittskurs på NOK 115,20. Sluttkursen ved utgangen av året var på NOK 116,96 som ga en børsverdi på 1.275 mnok.

Antall utstedte egenkapitalbevis per utgangen av året var 10.898.630.

Egenkapitalbevisseierens andel av egenkapitalen per utgangen av året er på om lag 50 %, mens gjennomsnittlig eierbrøk for 2018 som danner grunnlaget for fordeling av resultatet for 2018, er på om lag 40 %.

SpareBank 1 Telemark

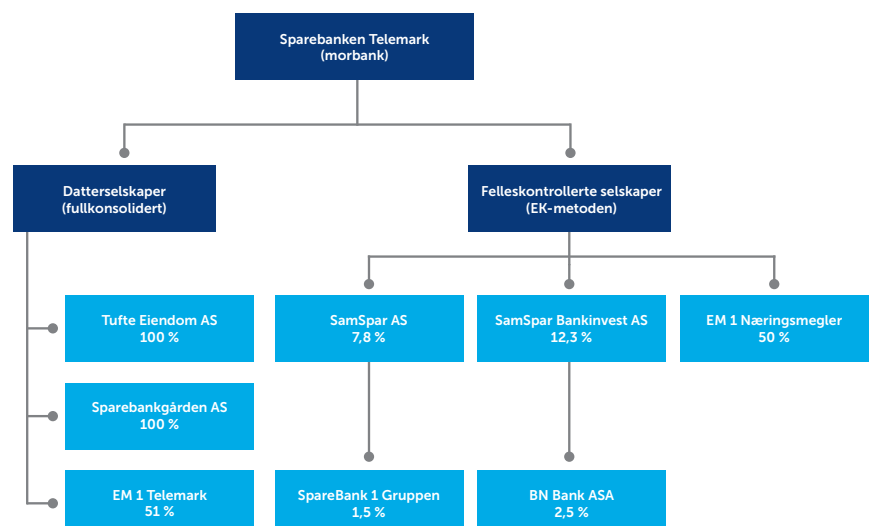
Sparebanken Telemark har sin forretningsadresse i Storgata 117, Porsgrunn og kontorer i Skien, Bamble, Nome, Bø og Notodden.

EiendomsMegler 1 Telemark er samlokalisert på bankens kontorer i Porsgrunn, Skien, Nome, Bø og på Notodden.

Konsernet Sparebanken Telemark består av morbanken og tre datterselskaper: Tuft Eiendom AS (100 %), Sparebankgården AS (100 %) og EiendomsMegler 1 Telemark AS (51 %). I forbindelse med innfusjonering av meglerne i SBBL til EM1 Telemark ble 5 % av aksjene til banken solgt til SBBL i januar 2018.

I tillegg har banken tre felleskontrollerte selskaper: SamSpar AS (7,8 %), SamSpar

Bankinvest AS (12,3 %) og EiendomsMegler 1 Næringsmegling AS (50 %).

Hovedtrekk per. fjerde kvartal 2018

- Ordinært resultat etter skatt 291 (268¹) mnok
- Avkastning på egenkapitalen 9,7 (9,9) %
- Resultat per. egenkapitalbevis NOK 11,20 (9,80)
- Ren kjernekapitaldekning² 16,5 %
- Kjernekapitaldekning 17,4 %
- Kapitaldekning 19,3 %
- Vekst i utlån 7,7 (6,9) % og i innskudd 7,0 (6,6) % siste 12 måneder
- Styret foreslår et utbytte på NOK 5,50 per egenkapitalbevis

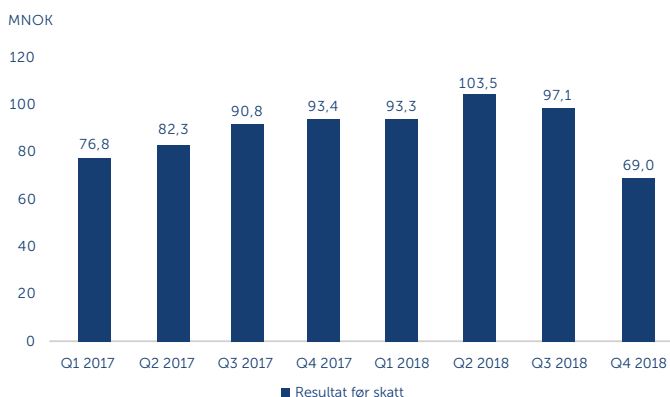
Hovedtrekk for fjerde kvartal 2018

- Ordinært resultat etter skatt 55 (72) mnok, hvorav engangskostnader på 18 mnok hovedsakelig knyttet til børsnoteringen.
- Økt rentenetto med 7 punkter til 1,68 %
- Inntektsføring tap 3 (3) mnok
- Tilfredsstillende utlånsvekst 1,7 (1,6) %

Resultat

Etterfølgende kommentarer og tallstørrelser refererer seg til konsernet dersom annet ikke eksplisitt fremgår.

Konsernet Sparebanken Telemark oppnådde et resultat før skatt på 363 (343) mnok, og et resultat etter skatt på 291 (268) mnok ved utgangen 2018. Dette ga en egenkapitalavkastning for konsernet på 9,7 (9,9) %.

Tilsvarende resultat for morbanken ble på 349 (352) mnok, mens resultat etter skatt ble 279 (278) mnok. Dette ga en egenkapitalavkastning for morbanken på 9,7 (10,8) %.

God innskudds- og utlånsvekst gir økt netto renteinntekter og økte provisjonsinntekter fra

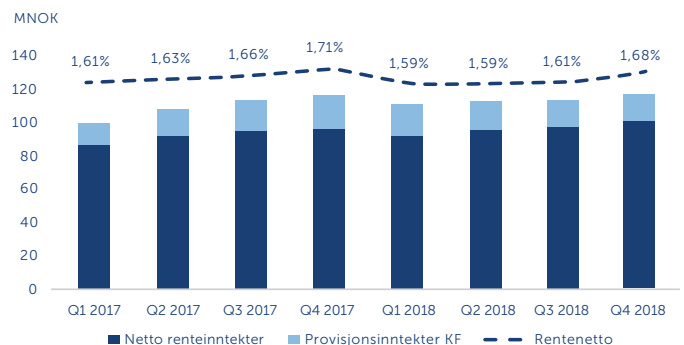
kredittforetak, men styret ser at det fortsatt er et marginpress. Banken besluttet, med bakgrunn i økt styringsrente, å øke utlåns- og innskuddsrenten med inntil 0,25 %-poeng fra 16. november 2018. Rentehevingen ga en positiv effekt på netto renteinntekter ultimo året.

Netto renteinntekter og provisjonsinntekter fra kredittforetak

Netto renteinntekter var på 390 (374) mnok, en økning på 4,3 (7,2) % fra året før. Renteinntekter fra lån overført til kredittforetak regnskapsføres som provisjonsinntekter og utgjorde 70 (67) mnok. Samlede netto renteinntekter inkludert provisjonsinntekt fra kredittforetak var på 460 (441) mnok. Dette tilsvarer en økning på 4,5 (5,8) % fra året før.

Konsernets rentenetto var på 1,64 (1,67) % av gjennomsnittlig forvaltningskapital. Nedgang i rentenetto i 2018 på grunn av marginpress og oppgang i Nibor, men isolert for 4. kvartal er rentenettoen bedret med 0,07 %-poeng sammenlignet med forrige kvartal jamfør omtale over vedrørende renteendring i november 2018.

Provisjonsinntektene fra SpareBank 1 Boligkreditt AS og SpareBank 1 Næringskreditt AS har økt med om lag 3 mnok til 70 mnok målt mot fjoråret.

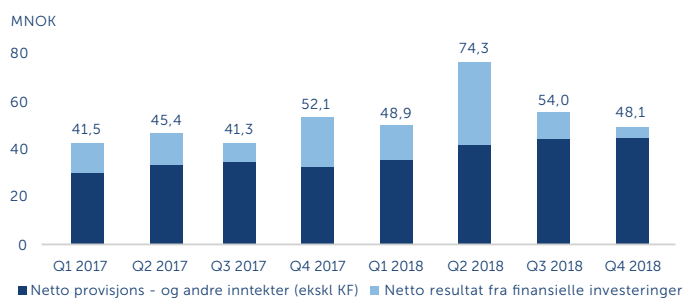
Provisjonsmarginen fra boligkreditt selskapet var på 0,8 mot 0,9 % i fjor. Provisjonsmarginen fra næringskreditselskaper var på 0,6 mot 0,3 % for tilsvarende periode i fjor.

I 2018 har banken betalt sikringsfondsavgift på 10,8 mnok mot 10,3 mnok i 2017.

¹ Tall i parentes gjelder tilsvarende periode i fjor hvis ikke annet er nevnt
² Forholdsmessig konsolidert finansforetak, se note 4

Netto provisjons- og andre inntekter ekskl. KF

Netto provisjons- og andre inntekter var på 231 (197) mnok, en økning på 33,8 mnok fra i fjor.

Veksten i netto provisjonsinntekter ekskl. KF (23,0 mnok) kommer fra eiendomsmegling (13,9 mnok) og netto betalingsformidling (7,1 mnok).

Andre inntekter viser en vekst med 7,6 mnok og skyldes gevinst ved salg av to av bankens hytter (4,5 mnok) samt økte andre inntekter fra eiendomsmegling (3,0 mnok).

Netto resultat fra finansielle investeringer

Netto inntekter fra finansielle investeringer utgjorde 64 (50) mnok. Inntektsøkningen skyldes i hovedsak verdiøkning på aksjene i SpareBank 1 Betaling AS (Vipps, BankAxept og BankID) på ca 20 mnok samt høyere utbytte (13 mnok) på aksje- og egenkapitalbevisporteføljen sammenlignet med samme periode i 2017.

Netto resultat fra eierinteresser er noe lavere enn i fjor med 30 mnok og skyldes et lavere resultat fra SpareBank 1 Gruppen pga lavere forsikrings- og finansresultater, men kompenseres av at det i desember 2018 ble gjort en endring i skattereglene for liv- og skadeselskapet som ga en positiv effekt for SpareBank 1 Gruppen totalt.

Fusjonen mellom SpareBank 1 Skadeforsikring og DNB Forsikring er godkjent av Finanstilsynet

Fusjonen mellom SpareBank 1 Skadeforsikring AS og DNB Forsikring AS ble godkjent av Finanstilsynet i desember 2018 og trådte i kraft fra 1. januar 2019. Det fusjonerte selskapets navn er Fremtind Forsikring AS. Som ledd i transaksjonen er planen å fisjonere de individuelle personrisikoforsikringene fra SpareBank 1 Forsikring AS (livselskapet) og DNB Livsforsikring AS, samt de bedriftsbetalte personrisiko-forsikringene fra SpareBank 1 Forsikring AS, til det fusjonerte selskapet. Denne delen av transaksjonen planlegges gjennomført i løpet av første kvartal 2019. I transaksjonsavtalen

er det lagt til grunn et bytteforhold på 80 % for SpareBank 1 Gruppen AS og 20 % for DNB ASA. Dette bytteforholdet baserer seg på fremforhandlet markedsverdi av de to skadeforsikringselskapene, inklusive verdien av personrisikoproduktene i den planlagte fisjonen.

DNB ASA skal deretter kjøpe seg opp til en eierandel på 35 % i selskapet. DNB har i tillegg sikret seg en opsjon på å kjøpe seg opp til 40 % eierandel. I transaksjonen ble det nye skadeselskapet verdsatt til 19,75 mrd. nok, inklusive verdien av personrisikoprodukter. Fremtind, uten personrisikoproduktene, er verdsatt til 13,5 mrd. nok, som også er den verdien som opprinnelig ble lagt til grunn i transaksjonen. Basert på tall per 31.12.17 og proforma konsernregnskap, vil fusjonen og DNBs oppkjøp fra 20 til 35 % eierandel, samlet sett medføre en økt egenkapital for SpareBank 1 Gruppen på konsernnivå på om lag 4,7 mrd. nok. Majoriteten (SpareBank 1-bankene og LO) sin andel av denne økningen er om lag 2,5 mrd. nok. SpareBank 1 Telemark sin andel av denne økningen (1,5 %) utgjør om lag 38 mnok og vil regnskapsføres over resultatregnskapet eller direkte mot egenkapitalen. Transaksjonen vil ikke gi noen effekt på kapitaldekningen.

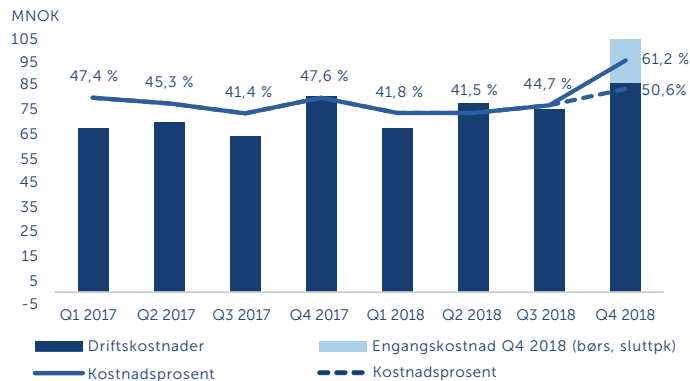
SpareBank 1 Gruppen AS (morselskapet) vil, før man hensyntar effekten av eventuell overføring av personrisikoproduktene, få en skattefri gevinst på om lag 1,71 mrd. nok som følge av nedsalget til DNB ASA. SpareBank 1 Gruppen AS sitt utbyttegrunnlag øker tilsvarende denne gevinsten. SpareBank 1 Telemark sin andel av gevinsten på 1,71 mrd. nok (1,5 %), utgjør 26 mnok.

Basert på regnskapstall per 31.12.18 vil dette medføre en økt ren kjernekapitaldekning forholdsmessig konsolidert på anslagsvis 0,1-0,2 %-poeng. Et eventuelt utbytte fra SpareBank 1 Gruppen vil være betinget av kapital situasjonen og beslutninger i selskapets styrende organer og kan ikke gjennomføres før tidligst i andre kvartal 2019. Finanstilsynet offentliggjorde i 3. kvartal 2018 brev til finansdepartementet hvor det ble foreslått endringer i gjeldende regelverk som vil forhindre finansinstitusjoner å utbetale utbytte basert på interimregnskap. Dersom dette blir vedtatt vil ovennevnte mulige utbytte fra SpareBank 1 Gruppen til eierbankene ikke kunne skje før i 2020. Tilsvarende vil et eventuelt økt utbytte til bankens eiere basert på nedsalget da ikke kunne gjennomføres før i 2021.

Driftskostnader

Totale driftskostnader utgjorde 324 (282) mnok. Kostnadene viser en økning på om lag 42 mnok. Økningen i driftskostnadene sammenlignet med fjoråret skyldes i hovedsak økte lønns- og pensjonskostnader som følge av flere årsverk i meglervirksomheten, økte IT kostnader og kostnader knyttet til børsnoteringen av banken.

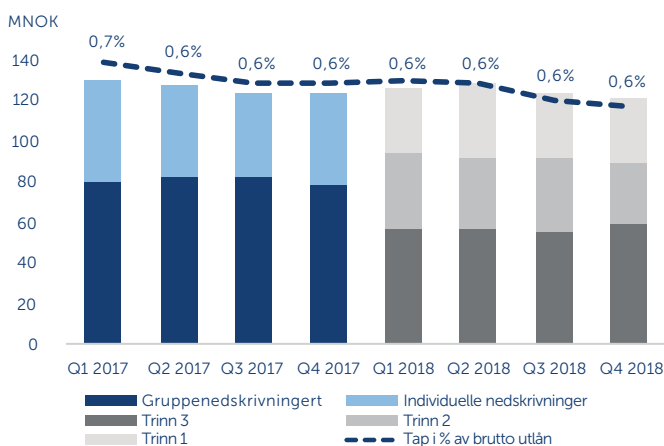

Driftskostnader i prosent av totale driftsinntekter ble på 47,2 (45,4) %. Tilsvarende nøkkeltall for morbanken er 45,0 (42,2) %.

Tap på utlån og garantier

IFRS 9 «Finansielle instrumenter» erstatter IAS 39 fra og med 01.01.18. Dette har blant annet påvirket måten konsernet vurderer behovet for tapsnedskrivninger på.

Tapsavsetningen i balansen er redusert med 4,0 mnok til 120,6 mnok sammenlignet med 01.01.18. Tapsavsetning i prosent av brutto utlån utgjør 0,6 % av brutto utlån som er uendret fra 01.01.18. Tapsavsetning fordeles med 83 mnok på bedriftsmarkedet og 37 mnok på personmarkedet. Se note 7 for nærmere spesifisering.

Styret har lagt vekt på at banken skal ha en moderat risikoprofil på kredittrisiko, og har historisk hatt lave tap på utlån og garantier. Tapskostnadene per utgangen av

året er på -1,0 (-4,7) mnok.

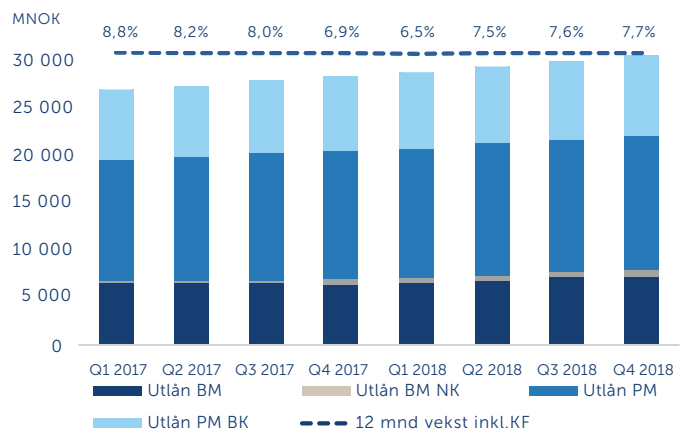
Banken har tett oppfølging av engasjementer i risikoklasse J og K (trinn 3 i nedskrivningsmodellen etter IFRS 9). Disse engasjementene utgjør 0,3 % av utlånsporteføljen på balansen som er på samme nivå som per 01.01.18.

Balanse og soliditet

Konsernets forvaltningskapital inkludert overført til kredittforetak var 33.729 (31.546) mnok ved utgangen av kvartalet, en økning på 2.183 mnok eller 6,9 % målt mot 2017. Konsernets forvaltningskapital var på 24.517 (23.054) mnok, en økning med 1.463 mnok tilsvarende 6,3 %.

Utlån

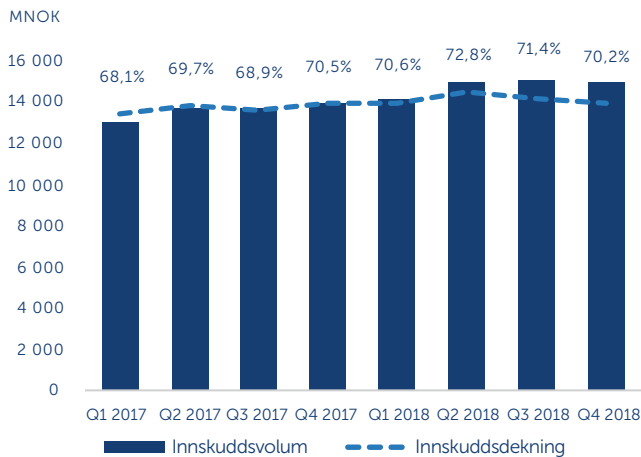
Samlede utlån før overføring til kredittforetak var 30.647 (28.451) mnok, som er en økning på 7,7 % siste 12 måneder. Samlede utlån etter overføring til kredittforetak var på 21.434 (19.960) mnok. Av konsernets samlede utlån inkludert overføring til kredittforetak utgjorde andelen til bedriftsmarkedet 26,0 % mot 24,7 % for fjoråret. Det har ikke vært vesentlige endringer i bankens kredittrisikoprofil siste året.

Vi ser en økende etterspørsel etter fastrentelån med en årsvekst på 37 % fra 1.174 ved utgangen av 2018 til 1.606 mnok i 2018.

Innskudd

Konsernet hadde per utgangen av året innskuddsvolum på 15.053 (14.068) mnok, som tilsvarer en 12 måneders vekst på 985 mnok eller 7,0 %. Innskuddsdekningen etter overføring til kredittforetak var på 70,2 (70,5) %.

Konsernets 10 største innskuddskunder utgjør om lag 5 % av totale innskudd. Innskudd som ikke inngår i innskuddsgarantiordningen utgjorde per utgangen av kvartalet om lag 19 % av konsernets samlede innskudd.

Innskuddsporteføljen er diversifisert og store innskudd er i all hovedsak bundet på 31 dager.

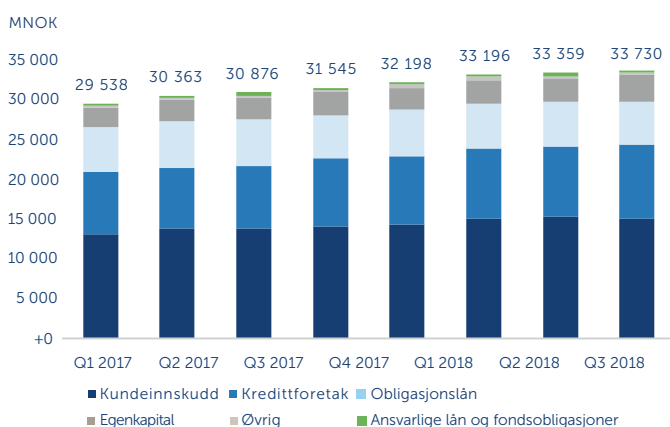
Langsiktig finansiering

Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer var på 6.121 (6.002) mnok. Disse består av 5.620 mnok i obligasjonsgjeld, 250 mnok i ansvarlig obligasjonslån, en fondsobligasjon på 100 mnok, samt et bilateralt lån på 150 mnok. Sistnevnte er lån fra Eksportfinans ASA med forfall i september 2022.

Den gjennomsnittlige restløpetiden på gjelden var ved utgangen av året på 3,1 (2,9) år. Konsernet har en god likviditetssituasjon. 337 mnok av gjelden har forfall de neste 12 månedene og vil bli erstattet med ny markedsfinansiering.

Lån overført til SpareBank 1 Boligkreditt AS og SpareBank 1 Næringskreditt AS var på henholdsvis 8.412 mnok og 801 mnok. Samlet overførsel til kredittforetak utgjør 30,1 % av brutto utlån. Overførsel til boligkredittforetaket utgjør 37,1 % av brutto utlån til personmarkedet.

Banken har i 2018 overført lån til SpareBank 1 Boligkreditt AS og SpareBank 1 Næringskreditt AS på henholdsvis 551 (501) mnok og 171 (91) mnok.

Likviditetsrisiko er redusert gjennom spredning av finansieringen på ulike markeder, kilder og løpetider. Bankens styre har vedtatt en likviditetspolicy som blant annet inneholder beredskapsplaner og stresstester.

Styret vurderer likviditetssituasjonen som god.

Rentebærende verdipapirer

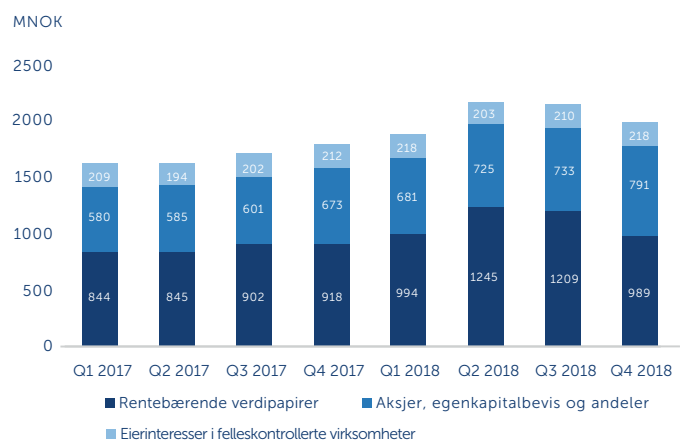
Bankens beholdning av rentebærende verdipapirer var på 989 (918) mnok. Gjennomsnittlig løpetid på bankens obligasjonsporfølje var 2,9 (2,9) år. Avkastningen på porteføljen er på 1,3 (2,0) % tilsvarende 13,9 (17,2) mnok.

Aksjer, egenkapitalbevis og andeler

Aksjer, egenkapitalbevis og andeler består i all hovedsak av aksjer i allianseselskaper og har en bokført verdi på 791 (673) mnok ved utgangen av året.

Eierinteresser i konsernselskaper

Sparebanken Telemark har tre datterselskaper: Tuft Eendom AS (100 %), Sparebankgården AS (100 %) og EiendomsMegler 1 Telemark AS (51 %). I konsernregnskapet til banken er bankens tre datterselskaper fullt ut konsolidert inn. Resultat fra datterskapene innregnet i resultatet per utgangen av året med 6,0 (4,1) mnok hvor EiendomsMegler1 Telemark leverer et resultat etter skatt på 4,6 (2,7) mnok for 2018. Bedring i 2018 sammenlignet med 2017 skyldes høy aktivitet med flere solgte boliger. Resultat i eiendomsselskapene (Tuft Eendom AS og Sparebankgården AS) er 2,0 (1,4) mnok.

I bankens selskapsregnskap er aksjer i datterselskap bokført til historisk kost som per. utgangen av året utgjør 29 (29) mnok. Banken solgte i januar 5,0 % av aksjene i EiendomsMegler 1 Telemark til Skien Boligbyggelag. Gevinst (1,0 mnok) knyttet til aksjesalget er eliminert i konsernet.

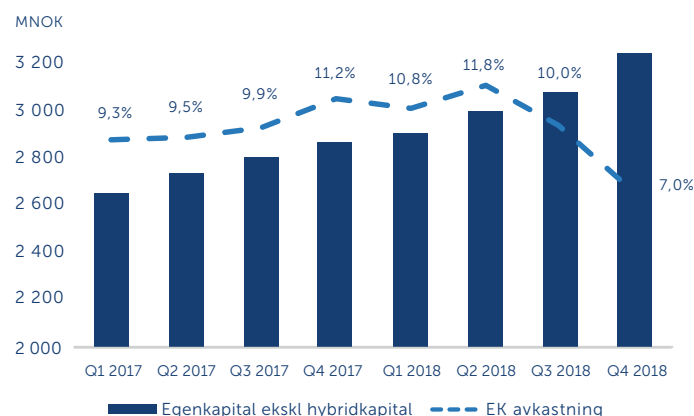
Eierinteresser i felleskontrollerte virksomheter

Bokført verdi av aksjer i felleskontrollerte virksomheter utgjorde 218 (212) mnok. Investeringene i bankens tre felleskontrollerte selskaper regnskapsføres etter egenkapital-metoden i konsernregnskapet og kostmetoden i morbank regnskapet. Kostpris på aksjene i de tre felleskontrollerte virksomhetene er på 86 (86) mnok.

Resultat fra felleskontrollerte virksomheter per utgangen av året er inntektsført med 30,0 (34,1) mnok. Tilsvarende er utbytte inntektsført i morbanken med 22 (50)³ mnok.

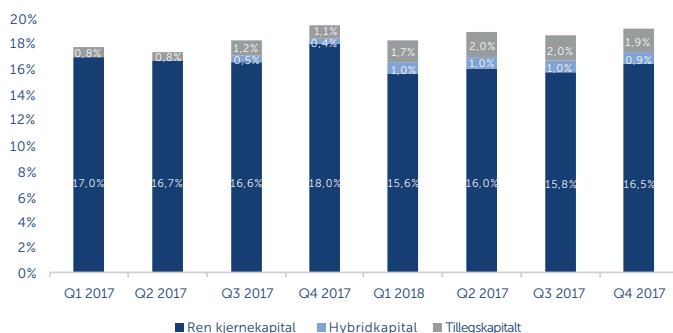
Egenkapital og soliditet

Konsernets egenkapital ekskl. fondsobligasjon var 3.134 (2.793) mnok.

Egenkapitalavkastningen på resultat før øvrige resultatposter var på 9,7 (9,9) %.

Fra 2018 foretar banken forholdsmessig konsolidering for eierandeler i SB1 Boligkreditt AS, SB1 Næringskreditt AS, SB1 Kredittkort AS, SB1 Finans Midt Norge AS og SamSpar Bankinvest AS (BN Bank). Ved utgangen av året hadde konsernet en ren kjernekapitaldekning⁴ på 16,5 %, kjernekapitaldekning på 17,4 % og kapitaldekning på 19,3 %. Uvektet kjernekapitaldekning (LR) forholdsmessig konsolidert er på 8,4 %.

3 2 års utbytte fra SamSpar AS og SamSpar Bankinvest AS i 2017 (Gjennomstrømmende utbytte i 2017)

4 Forholdsmessig konsolidert

5 36 % i perioden fra 1.1-2.10.18, 51 % i perioden 3.10-31.12.18

Tilsvarende tall for morbanken var henholdsvis 18,2 (18,0) %, 19,0 (18,5) % og 20,8 (19,6) %. Uvektet kjernekapitaldekning (LR) utgjorde 10,2 (10,0) %.

Resultatet for året er tillagt den ansvarlige kapitalen hensyntatt utbytte og gaver.

Egenkapitalbevis

Bankens beregnede vektete egenkapitalbrøk for 2018 er om lag 40%⁵ tilført egenkapitalbevis-eierne og om lag 60 % samfunnsleid kapital. Av årets ordinære resultat er således 111 mnok tilført egenkapitalbevis-eierne og 168 mnok til samfunnsleid kapital.

Banken har som mål at om lag halvparten av årets ordinære resultat tilhørende egenkapital-bevis-eierne deles ut som utbytte. I samsvar med bankens målsatte utbyttepolitikk anbefaler styret et kontantutbytte for 2018 på NOK 5,50 per egenkapitalbevis tilsvarende 60 mnok. Avsetning utjevningsfond 51 mnok.

Personmarkedet

Utlånsporteføljen inkludert overført til kredittforetak til personmarkedet var 22.672 (21.413) mnok ved utgangen av året. Dette gir en 12 måneders vekst på om lag 1.260 mnok tilsvarende 5,9 %. Banken har god vekst i personmarkedet for kunder i Telemark og telemarkinger bosatt utenfor Telemark. Resultat før tap og skatt fra personmarkedet var på om lag 180 mnok mot om lag 200 mnok i 2017. Se note 3 for ytterligere spesifisering.

Ved utgangen av året viser tall fra Eiendomsverdi at banken har en andel på om lag 24 % av pantsatte boliger på personkundesiden i Telemark.

Personkundemarkedet opplever en stor økning i etterspørselen etter fastrentelån med en vekst i år på 443 mnok (41 %).

Bedriftsmarkedet

Utlånsporteføljen inkludert overført til kredittforetak for bedriftsmarkedet var 7.967 (7.038) mnok ved utgangen av året. Dette gir en årsvekst på om lag 940 mnok tilsvarende 13 %. Resultat før tap og skatt fra bedriftsmarkedet var på om lag 168 mnok mot om lag 150 mnok i 2017. Se note 3 for ytterligere spesifisering.

Sparebanken Telemark ønsker å være et attraktivt og kompetent finanshus for næringslivet i Telemark med et bredt tilbud av produkter til konkurransedyktige vilkår. Gjennom dette bidrar banken med å være en god støttespiller for regionen og for næringslivet generelt, samt å bidra til en positiv utvikling både i forhold til å bevare og skape nye arbeidsplasser i Telemark.

Organisatoriske forhold

Konsernet hadde 188, ansatte fordelt på 179,3 årsverk per utgangen av året mot 180 ansatte og 171,2 årsverk i fjor. Økningen i årsverk skyldes overtakelse av eiendomsmegler-virksomheten til SBBL fra 01.01.18. Banken ansatte i november ny banksjef for Marked og forretningsutvikling - Mats Flatland. Mats Flatland er en del av bankens ledergruppe.

Sykefraværet ligger noe over nivået i tredje kvartal, men lavere enn på samme tidspunkt i 2017. Det jobbes kontinuerlig med forebygging, oppfølging og tilrettelegging på individnivå og det er positivt at sykefraværet totalt for 2018 er lavere enn for 2017.

Risikostyring kredittrisiko

Kredittrisiko knyttet til utlånsporteføljen er bankens største risikoområde. Alle kreditter besluttes i henhold til bankens bevilgnings-reglement. Overvåkning av kredittrisikoen skjer gjennom risikoklassifiseringssystem utviklet i samarbeid med SpareBank 1 Alliansen hvor de enkelte kunder klassifiseres på bakgrunn av betalingsevne, soliditet og sikkerhet.

Tapsutviklingen i banken vil være avhengig av den generelle økonomiske utviklingen i Norge. Det har hittil i år vært lave tap på utlån og banken følger aktivt opp løpende engasjementer. Styret vurderer kvaliteten på utlånsporteføljen som tilfredsstillende med svært lave tap.

Utsiktene fremover

Styret vurderer bankens resultat som godt.

Styret forventer som markedsaktørene at markedsrentene vil øke svakt fremover i tråd med at styringsrenten settes gradvis opp. Styret legger til grunn et hovedscenario med noe lavere økonomisk vekst, men fortsatt positiv utvikling i Telemark.

Arbeidsledigheten i Telemark forventes å være lav. En stor andel av verdiskapningen i Telemark er knyttet til prosessindustrien i Grenland og en stabil svak krone vil være gunstig for eksportrettet industri. I et scenario med svakt stigende renter forventer styret at det fremdeles vil være sterk konkurranse om boliglån, slik styret også tidligere har kommunisert. Banken opplever god etterspørsel på finansiering til næringslivet noe som indikerer en positiv utvikling for næringslivet i Telemark.

Banken har hatt en tilfredsstillende vekst både innenfor bedrifts- og personmarkedet i 2018. Styret forventer at veksten opprettholdes i 2019 tross for sterk konkurranse. For å sikre fortsatt lønnsom vekst har banken fokus på å implementere teknologiske og digitale løsninger fra SpareBank 1 Alliansen. Styret forventer med dette å sikre god konkurransekraft og fortsatt god utvikling med hensyn til kostnadseffektivitet og lønnsomhet.

Styret i Sparebanken Telemark

Porsgrunn, 8. februar 2019

Per Richard Johansen
Styrets leder

Morten C. Christoffersen

Anne Berg Behring

Ingeborg Fogt Bergby

Anja K. Hjelseth

Jan Erling Nilsen

Jan Berge

May Britt Boye

Per Halvorsen
Adm.banksjef

4 RESULTAT

Morbank				Konsern					
Q4 2017	Q4 2018	Per Q4 2017	Per Q4 2018	Beløp i mnok	Noter	Per Q4 2018	Per Q4 2017	Q4 2018	Q4 2017
157	160	617	602	Renteinntekter, amortisert kost*		601	616	161	157
	16		57	Renteinntekter, øvrige		57		16	
59	72	242	268	Rentekostnader		267	242	72	59
98	104	374	391	Netto renteinntekter		390	374	104	97
50	50	184	197	Provisjonsinntekter	10	236	210	64	58
6	5	22	22	Provisjonskostnader	10	22	22	5	6
1	2	2	8	Andre inntekter	10	16	9	2	2
45	46	165	183	Netto provisjons- og andre inntekter		231	197	60	55
5		62	43	Utbytte	11	19	11		5
				Netto resultat fra eierinteresser	11	30	34	9	13
2	-3	5	16	Netto resultat fra andre finansielle investeringer	11	15	5	-3	2
7	-3	67	59	Netto resultat fra finansielle investeringer		64	50	5	19
149	147	607	632	Sum netto inntekter		686	621	170	171
35	52	123	148	Lønnskostnader		181	145	62	42
34	37	124	128	Andre driftskostnader		132	125	40	35
2	2	10	9	Av- og nedskrivninger		10	12	2	3
71	91	256	284	Sum kostnader		324	282	104	81
78	56	351	348	Resultat før tap og skatt		362	339	66	91
-3	-3	-5	-1	Tap på utlån og garantier	7	-1	-5	-3	-3
-3		-3		Gevinst/tap og nedskrivning (-) av aksjer, egenkapitalbevis og andeler					
78	59	352	349	Resultat før skatt		363	343	69	93
17	14	74	70	Skattekostnad		72	76	14	21
61	45	278	279	Resultat før øvrige resultatposter		291	268	55	72
				Majoritetsandel av resultat før øvrige resultatposter		288,8	267	54,5	71,5
				Minoritetsandel av resultat før øvrige resultatposter		2,2	1,2	0,2	0,5
kr 2,21	kr 2,18	kr 10,19	kr 10,82	Resultat per. ek-bevis beregnet på veid gjennomsnitt bevis		kr 11,20	kr 9,80	kr 2,50	kr 2,83

* Renteinntekter for 2017 er lagt inn på linjen «Renteinntekter, amortisert kost», og inkluderer renteinntekter fra finansielle eiendeler målt til virkelig verdi over resultat, og ikke omarbeidet etter IFRS 9.

Utvidet resultat etter IAS 1

Morbank				Oppstilling over andre inntekter og kostnader		Konsern			
Q4 2017	Q4 2018	Per Q4 2017	Per Q4 2018	Beløp i mnok	Noter	Per Q4 2018	Per Q4 2017	Q4 2018	Q4 2017
61	45	278	279	Resultat for perioden		291	268	55	72
				<i>Poster som reverseres over resultat</i>					
2		10		Endring i virkelig verdi for investeringer tilgjengelig for salg**	12		10		2
				Andel andre inntekter og kostnader fra felleskontrollert virksomhet		-1	-3	-1	-10
	-2		5	Verdiendring utover tapsavsetning på utlån klassifisert til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader	8	5		-2	
				<i>Poster som ikke reverseres over resultat</i>					
-23	3	-23	3	Estimatavvik IAS 19 Pensjon		3	-23	3	-23
-21	1	-13	8	Sum andre inntekter og kostnader		7	-16	1	-31
40	46	265	287	Totalresultat		298	252	55	41
				Majoritetsandel av totalresultat		295,8	250,6	55,1	40,5
				Minoritetsandel av totalresultat		2,2	1,2	0,2	0,5

** Kategorien tilgjengelig for salg er tatt bort i IFRS 9, og vil f.o.m. 01.01.18 inneholde gjeldsinstrumenter som er klassifisert som virkelig verdi over totalresultatet med reklassifisering

5 BALANSE

Morbank				Konsern	
31.12.17	31.12.18	Beløp i mnok	Noter	31.12.18	31.12.17
Eiendeler					
134	30	Kontanter og fordringer på sentralbanker		30	134
1 076	911	Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner		911	1 076
19 877	21 357	Netto utlån til og fordringer på kunder	3,5,6,7	21 328	19 839
918	989	Rentebærende verdipapirer	12	989	918
4	27	Finansielle derivater	8	27	4
673	791	Aksjer, egenkapitalbevis og andeler	12	791	673
29	29	Eierinteresser i konsernselskaper			
86	86	Eierinteresser i felleskontrollerte virksomheter		218	212
120	123	Varige driftsmidler		165	168
15	13	Utsatt skattefordel		13	15
5	27	Andre eiendeler	13	46	15
22 936	24 382	Sum eiendeler		24 517	23 054
Gjeld					
150	150	Innskudd fra kredittinstitusjoner		150	150
14 080	15 064	Innskudd fra kunder	3,14	15 053	14 068
5 552	5 620	Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	12	5 620	5 552
13	13	Finansielle derivater	8	13	13
200	251	Ansvarlig lånekapital	16	251	200
168	182	Annen gjeld og forpliktelser	15	196	178
20 164	21 279	Sum gjeld		21 282	20 161
Egenkapital					
686	1 090	Eierandelskapital		1 090	686
2	98	Overkursfond		98	2
290	305	Utjevningsfond		305	290
100	100	Hybridkapital (fondsobligasjon)		100	100
1 671	1 494	Sparebankens fond		1 494	1 671
24	16	Annen egenkapital		143	142
		Minoritetsinteresser		5	3
2 772	3 103	Sum egenkapital	17	3 234	2 893
22 936	24 382	Sum egenkapital og gjeld		24 517	23 054
Poster utenom balansen:					
8 491	9 213	Portefølje overført til kredittforetak	5, 6	9 213	8 491

6 ENDRING I EGENKAPITALEN

Endring i egenkapital i morbanken Beløp i mnok	Eierandels- kapital	Overkurs- fond	Utjevnings- fond	Spare- bankens fond	Hybrid- kapital	Annen egenkapital	Majoritets- interesser	Minoritets- interesser	Sum egenkapital
Egenkapital 31.12.17	686	2	290	1 671	100	24	2 772		2 772
IFRS 9 implementeringseffekt			-0,5	-0,9			-1,3		-1,3
Egenkapital 01.01.18	686	2	289	1 670	100	24	2 771		2 771
Utbytte og gaver fra 2017, utbetalt 2018			-40	-3			-43		-43
Utbetalte renter fondsobligasjoner	0,0		-1	-2			-3		-3
Utbytteemisjon i Q2 2018	44	16	-60						
Konvertering grunnfond ifm børsnotering Q4 2018	273	77		-350					
Emisjon ifm børsnotering i Q4 2018	88	3					91		91
Resultat før øvrige resultatposter			111	168			279		279
<i>Poster som reverseres over resultat:</i>									
Reversering urealiserte gevinster Verdiendring utover tapsavsetning på utlån klassifisert til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader			3	5		-8			
<i>Poster som ikke reverseres over resultat:</i>									
Estimatavvik IAS 19 Pensjon			1	2			3		3
Egenkapital 31.12.18	1 090	98	305	1 494	100	16	3 103		3 103

Utbytteemisjon i 2018 ved utstedelse av 438.942 nye egenkapitalbevis til tegningskurs NOK 136,69.

Bankens egenkapitalbevis ble 3. oktober 2018 tatt opp til notering på Oslo Børs. Det ble i den forbindelse foretatt en konvertering av grunnfondet med 350 mnok samtidig med utstedelse av nye egenkapitalbevis 100 mnok til tegningskurs NOK 114,00. Totalt antall egenkapitalbevis etter børsnoteringen er 10.898.630 hver til pålydende NOK 100,00.

Fond for urealiserte gevinster utgjør 15,8 mnok per 31.12.18. Beløpet inngår i annen egenkapital.

Endring i egenkapital i morbanken Beløp i mnok	Eierandels- kapital	Overkurs- fond	Utjevnings- fond	Spare- bankens fond	Hybrid- kapital	Annen egenkapital	Sum majoritets- interesser	Minoritets- interesser	Sum egenkapital
Egenkapital 01.01.17	676	2	236	1 515		14	2 443		2 443
Utbytte og gaver fra 2016, utbetalt 2017			-40	-5			-45		-45
Utbytteemisjon Q2 2017	10						10		10
Fondsobligasjon					100		100		100
Utbetalte renter på fondsemisjonen			-0,4	-0,7			-1,1		-1,1
Resultat før øvrige resultatposter			103	175			278		278
<i>Poster som reverseres over resultat:</i>									
Endring i virkelig verdi for investeringer tilgjengelig for salg						10	10		10
<i>Poster som ikke reverseres over resultat:</i>									
Estimatavvik IAS 19 Pensjon			-9	-15			-23		-23
Egenkapital 31.12.17	686	2	290	1 510	100	24	2 772		2 772

Utbytteemisjon i 2017 ved utstedelse av 100.000 nye egenkapitalbevis til tegningskurs NOK 100,00.

Fond for urealiserte gevinster utgjør 24,2 mnok per 31.12.17. Beløpet inngår i annen egenkapital.

Endring i egenkapital i konsern Beløp i mnok	Eierandels- kapital	Overkurs- fond	Utjevnings- fond	Spare- bankens fond	Hybrid- kapital	Annen egenkapital	Sum majoritets- interesser	Minoritets- interesser	Sum egenkapital
Egenkapital 31.12.17	686	2	290	1 671	100	142	2 890	3,1	2 893
IFRS 9 implementeringseffekt			-0,5	-0,9			-1,3		-1,3
Egenkapital 01.01.18	686	2	289	1 670	100	142	2 889	3,1	2 892
Utbytte og gaver fra 2017, utbetalt 2018			-40	-3			-43	-1,0	-44
Utbetalte renter fondsobligasjoner			-1	-2			-3		-3
Salg 5 % av aksjer i datterselskap jan 2018						0,8	0,8	0,2	1,0
Utbytteemisjon i Q2 2018	44	16	-60						
Konvertering grunnfond ifm børsnøtering Q4 2018	273	77		-350					
Emisjon ifm børsnøtering i Q4 2018	88	3					91		91
Resultat før øvrige resultatposter			111	168		10	289	2,2	291
<i>Poster som reverseres over resultat:</i>									
Reversering urealiserte gevinster			3	5		-8			
Verdiendring utover tapsavsetning på utlån klassifisert til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader			2	3			5		5
Andre inntekter og kostnader fra felleskontrollert virksomhet						-1	-1		-1
<i>Poster som ikke reverseres over resultat:</i>									
Estimatavvik IAS 19 Pensjon			1	2			3		3
Egenkapital 31.12.18	1 090	98	305	1 494	100	143	3 230	4,7	3 234

Endring i egenkapital i konsern Beløp i mnok	Eierandels- kapital	Overkurs- fond	Utjevnings- fond	Spare- bankens fond	Hybrid- kapital	Annen egenkapital	Sum majoritets- interesser	Minoritets- interesser	Sum egenkapital
Egenkapital 01.01.17	676	2	236	1 515		146	2 575	3,4	2 578
Utbytte og gaver fra 2016, utbetalt 2017			-40	-5			-45	-1,4	-46
Utbytteemisjon Q2 2017	10						10		10
Fondsobligasjon					100		100		100
Utbetalte renter på fondsobligasjon			-0,4	-0,7			-1,1		-1,1
Resultat før øvrige resultatposter			103	175		-11	267	1,2	268
<i>Poster som reverseres over resultat:</i>									
Endring i virkelig verdi for investeringer tilgjengelig for salg						10	10		10
Andre inntekter og kostnader fra felleskontrollert virksomhet						-3	-3		-3
<i>Poster som ikke reverseres over resultat:</i>									
Estimatavvik IAS 19 Pensjon			-9	-15			-23		-23
Egenkapital 31.12.17	686	2	290	1 671	100	142	2 890	3,1	2 893

7 KONTANTSTRØMOPPSTILLING

Morbank			Konsern	
2017	2018	Beløp i mnok	2018	2017
		Kontantstrøm fra virksomheten		
352	349	Resultat før skatt	363	343
		Netto resultat fra felleskontrollert virksomhet	-30	-34
1	-4	Tap/gevinst anleggsmidler	-4	1
3		Tap/gevinst finansielle anleggsmidler		
-4		Verdiendringer på finansielle eiendeler vurdert til virkelig verdi		-4
10	9	Av- og nedskrivninger	10	12
-5	-1	Tap på utlån	-1	-5
-57	-69	Betalbar skatt	-70	-58
-926	-1 483	Endring utlån og andre eiendeler	-1 491	-929
869	983	Endring innskudd fra kunder	985	872
-189	165	Endring utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	165	-189
-77	-71	Endring rentebærende verdipapirer	-71	-77
43	-36	Endring øvrige fordringer	-44	41
-46	7	Endring annen kortsiktig gjeld	11	-47
-26	-151	Netto kontantstrøm fra virksomheten	-178	-74
		Kontantstrøm fra investeringsaktiviteter		
-15	-12	Investeringer i varige driftsmidler	-12	-16
11	5	Salg av varige driftsmidler	10	11
-123	-104	Investeringer i aksjer, egenkapitalbevis og andeler	-81	-123
10	8	Salg av aksjer, egenkapitalbevis og andeler	9	60
-116	-103	Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-75	-68
		Kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter		
1 825	1 300	Opptak av finansielle innlån	1 300	1 825
-1 702	-1 248	Tilbakebetaling av finansielle innlån	-1 248	-1 702
150	50	Opptak ansvarlig lån	50	150
10	91	Emisjon EK-bevis	91	10
-45	-43	Utbetalt utbytte/gaver	-44	-46
239	150	Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	149	237
96	-104	Sum endring likvider i året	-104	96
38	134	Likviditetsbeholdning 1.1	134	38
134	30	Likviditetsbeholdning 31.12	30	134
96	-104	Netto endring likvider i året	-104	96

8 RESULTAT OG NØKKELTALL FRA KVARTALSREGNSKAPENE

Konsern								
Resultat	Q1 2017	Q2 2017	Q3 2017	Q4 2017	Q1 2018	Q2 2018	Q3 2018	Q4 2018
Beløp i mnok								
Renteinntekter, amortisert kost*	148	154	156	157	140	148	151	161
Renteinntekter, øvrige					12	14	15	16
Rentekostnader	61	61	61	59	60	66	68	72
Netto renteinntekter	88	93	96	97	92	96	98	104
Provisjonsinntekter	45	52	55	58	56	60	56	64
Provisjonskostnader	5	5	6	6	5	6	6	5
Andre inntekter	3	2	2	2	3	3	9	2
Netto provisjons- og andre inntekter	42	49	52	55	54	57	59	60
Utbytte	2	4		5	11	6	3	
Netto resultat fra eierinteresser	8	6	7	13	6	8	7	9
Netto resultat fra andre finansielle investeringer	2	2	-1	2	-2	20	1	-3
Netto resultat fra finansielle investeringer	12	13	6	19	15	34	11	5
Sum netto inntekter	142	154	154	171	161	187	168	170
Lønnskostnader	36	34	33	42	42	39	38	62
Andre driftskostnader	29	32	29	35	22	36	35	40
Av- og nedskrivninger	3	3	3	3	3	3	3	2
Sum kostnader	67	70	64	81	67	77	75	104
Resultat før tap og skatt	75	84	89	91	94	109	93	66
Tap på utlån og garantier	-4	2	0,3	-3	1	6	-4	-3
Gevinst, tap og nedskrivning(-) av aksjer, egenkapitalbevis og andeler	-2			2				
Resultat før skatt	77	82	89	95	93	103	97	69
Skattekostnad	17	20	21	17	18	18	22	14
Resultat før øvrige resultatposter	60	62	68	79	76	85	75	55
Majoritetsandel av resultat før øvrige resultatposter	59,3	61,5	67,2	78,5	75,2	84,9	74,2	54,5
Minoritetsandel av resultat før øvrige resultatposter	0,2	0,5	0,5	-0,01	0,4	0,4	1,3	0,2
Resultat per. egenkapitalbevis	kr 2,18	kr 2,26	kr 2,54	kr 2,83	kr 2,70	kr 3,05	kr 2,66	kr 2,50

* Renteinntekter for 2017 er lagt inn på linjen «Renteinntekter, amortisert kost», og inkluderer renteinntekter fra finansielle eiendeler målt til virkelig verdi over resultat, og ikke omarbeidet etter IFRS 9.

Utvidet resultat etter IAS 1

Resultat for perioden	60	62	68	79	76	85	75	55
Poster som reverseres over resultat								
Endring i virkelig verdi for investeringer tilgjengelig for salg	0,8	3,2	3,6	2,4				
Andel andre inntekter og kostnader fra FKV	0,1	-0,6	0,1	-2,4	-0,5	-0,01	0,1	-0,8
Verdiendring utover tapsavsetning på utlån klassifisert til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader					6,4	0,7	-0,2	-1,6
Poster som ikke reverseres over resultat								
Estimatavvik IAS 19 pensjon				-23				3
Sum over andre inntekter og kostnader	1	3	4	-23	6	1	-0,1	1
Totalresultat	60	65	71	55	81	86	75	55
Majoritetsandel av totalresultat	60,2	64,1	70,8	55,5	81,0	85,6	74,2	55,1
Minoritetsandel av totalresultat	0,2	0,5	0,5	-0,01	0,4	0,4	1,3	0,2

Konsern

Beløp i mnok	Q1 2017	Q2 2017	Q3 2017	Q4 2017	Q1 2018	Q2 2018	Q3 2018	Q4 2018
Lønnsomhet								
Egenkapitalavkastning *	9,3 %	9,5 %	9,9 %	11,2 %	10,8 %	11,8 %	10,0 %	7,0 %
Rentenetto	1,63 %	1,68 %	1,67 %	1,68 %	1,61 %	1,61 %	1,59 %	1,68 %
Kostnadsprosent (morbank) *	48,4 %	33,4 %	42,7 %	47,7 %	40,9 %	35,1 %	44,7 %	61,9 %
Kostnadsprosent (konsern) *	47,4 %	45,3 %	41,9 %	47,1 %	41,8 %	41,5 %	44,7 %	61,2 %
Balansetall								
Brutto utlån til kunder inkl. overføring til kredittforetak *	27 086	27 520	27 993	28 451	28 851	29 582	30 134	30 647
Brutto utlån til kunder på balansen	19 331	19 772	20 018	19 960	20 183	20 708	21 283	21 434
Utlån overført til kredittforetak	7 755	7 747	7 975	8 491	8 668	8 874	8 852	9 213
Innskudd fra kunder	13 169	13 775	13 787	14 068	14 263	15 074	15 201	15 053
Innskuddsdekning på balansen *	68,1 %	69,7 %	68,9 %	70,5 %	70,7 %	72,8 %	71,4 %	70,2 %
Innskuddsdekning inkl. overført kredittforetak *	48,6 %	50,1 %	49,3 %	49,4 %	49,4 %	51,0 %	50,4 %	49,1 %
Likvidetsreservekrav LCR (morbanken)	113 %	187 %	134 %	296 %	279 %	291 %	183 %	173 %
Utlån overført til kredittforetak i prosent av brutto utlån *	28,6 %	28,2 %	28,5 %	29,8 %	30,0 %	30,0 %	29,4 %	30,1 %
Vekst i forvaltningkapital inkl kredittforetak siste 12 mnd *	8,1 %	6,2 %	8,4 %	7,8 %	9,0 %	9,3 %	8,0 %	6,9 %
Utlånsvekst inkludert overføring til kredittforetak siste 12 mnd *	8,9 %	8,3 %	8,0 %	6,9 %	6,5 %	7,5 %	7,6 %	7,7 %
Innskuddsvekst siste 12 mnd *	5,7 %	3,7 %	5,2 %	6,6 %	8,3 %	9,4 %	10,3 %	7,0 %
Forvaltningkapital	21 783	22 616	22 900	23 054	23 530	24 322	24 508	24 517
Forvaltningkapital inkl kredittforetak *	29 538	30 363	30 876	31 546	32 199	33 196	33 359	33 729
Egenkapital ekskl hybridkapital	2 595	2 667	2 740	2 793	2 829	2 914	2 988	3 134
Tap og mislighold i % av brutto utlån								
Tapsprosent utlån *	-0,02 %	0,01 %	0,00 %	-0,01 %	0,00 %	0,02 %	-0,01 %	-0,01 %
Misligholdte engasjement i % av brutto utlån *	0,23 %	0,26 %	0,30 %	0,25 %	0,32 %	0,29 %	0,27 %	0,22 %
Andre tapsutsatte engasjement i % av brutto utlån *	0,16 %	0,23 %	0,19 %	0,19 %	0,17 %	0,20 %	0,19 %	0,14 %
Soliditet								
Ren kjernekapitaldekning (forholdsmessig konsolidert)					15,6 %	16,0 %	15,8 %	16,5 %
Kjernekapitaldekning (forholdsmessig konsolidert)					16,6 %	17,0 %	16,8 %	17,4 %
Kapitaldekning (forholdsmessig konsolidert)					18,4 %	19,1 %	18,8 %	19,3 %
Uvektet kjernekapitadekning (LR) (forholdsmessig konsolidert)					7,7 %	8,0 %	8,1 %	8,4 %
Ansvarlig kapital (forholdsmessig konsolidert)					3 143	3 332	3 295	3 440
Risikovektet balanse (forholdsmessig konsolidert)					17 106	17 485	17 529	17 869
Ren kjernekapitaldekning (morbanken)	17,0 %	16,7 %	16,6 %	18,0 %	17,0 %	17,6 %	17,2 %	18,2 %
Kjernekapitaldekning (morbanken)	17,0 %	16,7 %	17,1 %	18,5 %	17,8 %	18,3 %	18,0 %	19,0 %
Kapitaldekning (morbanken)	17,8 %	17,5 %	18,3 %	19,6 %	19,2 %	20,2 %	19,8 %	20,8 %
Uvektet kjernekapitadekning (LR) (morbanken)	9,4 %	9,0 %	9,0 %	10,0 %	9,6 %	9,8 %	9,8 %	10,2 %
Ansvarlig kapital (morbanken)	2 135	2 120	2 259	2 448	2 427	2 610	2 576	2 714
Risikovektet balanse (morbanken)	11 980	12 132	12 337	12 492	12 611	12 949	13 009	13 023
Kontor og bemanning								
Antall kontor	7	7	7	7	7	7	7	7
Antall årsverk	161,8	162,8	175,3	171,2	185,6	186,6	183,3	179,3
herav antall årsverk morbank	139,7	140,7	153,2	152,7	155,6	154,6	152,3	150,8
Antall ansatte	167	167	180	180	191	192	190	188
herav antall ansatte morbank	137	145	158	150	161	160	159	158

Konsern

Beløp i mnok	Q1 2017	Q2 2017	Q3 2017	Q4 2017	Q1 2018	Q2 2018	Q3 2018	Q4 2018
Egenkapitalbevis								
EK-bevisbrøk**	36,6 %	36,9 %	36,9 %	36,9 %	36,0 %	36,0 %	36,0 %	39,7 %
Børskurs (i kr)								kr 116,96
Børsverdi mill. kr								1 275
Bokført egenkapital per. EKB konsern *	kr 140,71	kr 143,58	kr 147,49	kr 150,32	kr 148,44	kr 143,69	kr 147,36	kr 143,81
Resultat per. EKB (kr) (morbank)	kr 1,85	kr 3,90	kr 2,23	kr 2,21	kr 2,44	kr 3,51	kr 2,36	kr 2,18
Resultat per. EKB (kr) (konsern)	kr 2,18	kr 2,26	kr 2,54	kr 2,83	kr 2,70	kr 3,05	kr 2,66	kr 2,50
Utbytte per. EK-bevis (kr)				kr 5,83				kr 5,50
Pris/resultat per. EKB *								10,44x
Pris/bokført egenkapital *								0,81x

* Definert som alternative resultatmål (APM) –, se vedlegg til kvartalsrapporten

** Vektet EK-bevis brøk for Q4 2018 - beregnet 36,0 % fra 01.01.-02.10.18, og 51,1 % 03.10.-31.12.18

9 NOTER TIL REGNSKAPET

Note 1 Regnskapsprinsipper

Delårsrapporten for Sparebanken Telemark omfatter perioden 01.01.-31.12.18.

Delårsregnskapet er utarbeidet i overensstemmelse med IAS 34 Interim Financial Reporting og etter de samme prinsippene som ble benyttet i årsregnskapet for 2017. Dette gjelder dog ikke finansielle instrumenter, der IFRS 9 har erstattet IAS 39 fra 01.01.18.

En beskrivelse av regnskapsprinsipper som er benyttet ved avleggelse av regnskapet fremkommer i årsregnskapet for 2017, og delårsregnskapet er avlagt i henhold til disse regnskapsprinsippene.

Alle tall er angitt i mnok med mindre noe annet er oppgitt. Presentasjonsvalutaen er i norske kroner som også er bankens og konsernets funksjonelle valuta.

IFRS 9 ble implementert per 01.01.18. Effekten av implementeringen av IFRS 9 og utfyllende beskrivelse er nærmere beskrevet i note 40 til årsregnskapet for 2017.

IFRS 9 introduserte en endring i IAS 1.82 med virkning fra 01.01.18. Som følge av denne endringen skal renteinntekter beregnet etter effektiv rentes metode presenteres separat i resultatoppstillingen. Dette innebærer at renteinntekter på finansielle eiendeler målt til amortisert kost og finansielle eiendeler målt til virkelig verdi over utvidet resultat er presentert i regnskapslinjen «Renteinntekter, amortisert kost». Renteinntekter på finansielle eiendeler målt til virkelig verdi over resultat er presentert i regnskapslinjen

«Renteinntekter øvrige». Sammenligningstall er ikke omarbeidet.

IFRS standarder og fortolkninger som er vedtatt men ikke trådt i kraft

Nye og endrede regnskapsstandarder og fortolkninger utgitt av IASB vil kunne påvirke konsernets fremtidige rapportering. Alle mulige effekter av de nye standardene er ikke gjennomgått.

Implementering av IFRS 16 leieavtaler, med virkning fra 01.01.19, vil primært påvirke leietakers regnskapsføring og vil føre til at vesentlige leieavtaler balanseføres. Standarden fjerner dagens skille mellom operasjonell og finansielle leie, og krever innregning av en bruksrett (rett til å bruke den leide eiendelen) og en finansiell forpliktelse til å betale leie for disse avtalene. Sparebanken Telemark vil benytte seg av fritaket for kortsiktige leieavtaler (under 12 mnd) og leieavtaler med lav verdi (under 5.000 USD).

I resultatregnskapet vil leiekostnadene bli erstattet med renter og avskrivninger. Effekten på resultat vil påvirkes fordi den totale kostnaden (avskrivninger og renter) vanligvis er høyere i de første årene av en leieperiode og lavere senere år.

Basert på leieavtaler som er inngått ultimo 2018 vil implementeringen gi en bruksretteieidning på morbanken på i underkant av 40 mnok og om lag 3 mnok for konsernet. Resultateffekt for 2019 vil være på om lag 50 tusen nok for konsernet og om lag 0,6 mnok for morbanken.

Regnskapsprinsipper og balanseposter oppsummert
Konsern 31.12.18

Eiendeler	Virkelig verdi over totalresultat (OCI)	Virkelig verdi over resultat	Egenkapitalmetoden	Historisk kost basis	Totalt
Beløp i mnok					
Kontanter og fordringer på sentralbanker				30	30
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner				911	911
Netto utlån til og fordringer på kunder	12 884	1 615		6 829	21 328
Rentebærende verdipapirer		989			989
Finansielle derivater		27			27
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser		791			791
Eierinteresser i konsernselskaper					
Eierinteresser i felleskontrollerte virksomhet og tilknyttet selskap			218		218
Varige driftsmidler				165	165
Utsatt skattefordel				13	13
Andre eiendeler				46	46
Sum eiendeler	12 884	3 422	218	7 993	24 517
Gjeld					
Innskudd fra kredittinstitusjoner				150	150
Innskudd fra kunder				15 053	15 053
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer				5 620	5 620
Finansielle derivater		13			13
Ansvarlig lånekapital				251	251
Annen gjeld og forpliktelser				196	196
Sum gjeld		13		21 270	21 282

Note 2 Viktige regnskapsestimater og skjønnsmessige vurderinger

Ved utarbeidelsen av delårsrapporten foretar ledelsen estimater og skjønnsmessige vurderinger, samt tar forutsetninger som vil kunne påvirke effekten av anvendelsen av

regnskapsprinsipper og således regnskapsførte beløp for eiendeler, forpliktelser, inntekter og kostnader. I årsregnskapet for 2017 er det redegjort nærmere for bruk av vesentlige estimater og forutsetninger.

Note 3 Segmentinformasjon

Segmentopplysningene er knyttet til den måten banken styres og følges opp på internt i virksomheten gjennom resultat- og kapitalrapportering, fullmakter og rutiner.

Rapporteringen av segmenter til bankens øverste beslutningsorgan (styre) er inndelt i følgende områder: personmarkeds kunder (PM) og bedriftsmarkeds kunder (BM).

Konsern	31.12.18				31.12.17			
	PM	BM	Ufordelt	Totalt	PM	BM	Ufordelt	Totalt
Beløp i mnok								
Netto renteinntekter	231	160	-1	390	227	147	-1	374
Netto provisjonsinntekter	135	40	40	215	128	32	29	188
Andre driftsinntekter	48	18	14	81	54	19	-14	59
Driftskostnader	234	50	40	324	207	49	26	282
Resultat før tap	180	168	14	362	202	149	-12	339
Tap på utlån og garantier	-1	-0,4		-1	-3	-2		-5
Resultat før skatt	181	168	14	363	204	151	-12	343
								0
Utlån til kunder	14 327	7 001		21 328	13 580	6 259		19 839
Andre eiendeler			3 189	3 189			3 215	3 215
Sum eiendeler per segment	14 327	7 001	3 189	24 517	13 580	6 297	3 215	23 054
								0
Innskudd fra kunder	11 087	3 965		15 053	9 988	4 080		14 068
Annen gjeld og egenkapital			9 464	9 464			8 986	8 986
Sum egenkapital og gjeld per segment	11 087	3 965	9 464	24 517	9 988	4 092	8 856	23 054

Note 4 Kapitaldekning

Banken følger EUs kapitaldekningsregelverk for banker og verdipapirforetak CRD IV/CRR.

Basel III/ CRD IV, ble vedtatt den 22.08.14 med ikrafttreden 30.09.14, og er en tilpasning til EUs kapitaldekningsregelverk for banker og verdipapirforetak, som innebærer at kravene til kapitaldekning gradvis har økt frem til 2017. Etter de nye reglene er det minstekrav til ren kjernekapital, kjernekapital og ansvarlig kapital.

Per 31.12.18 er kravet til bevaringsbuffer 2,5 %, systemrisikobuffer 3,0 % og motsyklisk buffer 2,0 %. Disse kravene er i tillegg til minstekravet om ren kjernekapital på 4,5 %, slik at minstekravet til ren kjernekapitaldekning er på 12,0 %, kjernekapitaldekning på 13,5 % og kapitaldekning på 15,5 %. I tillegg har Finanstilsynet fastsatt et individuelt Pilar II krav for banken på 2,2 % med virkning fra 31.12.17.

Fra 2018 foretar banken forholdsmessig konsolidering for eierandeler i foretak i samarbeidende grupper ref. Finansforetaksloven § 17-13. Banken foretar forholdsmessig konsolidering for eierandeler i SB1 Boligkreditt AS, SB1 Næringskreditt AS, SB1 Kredittkort AS, SB1 Finans Midt Norge AS og SamSpar Bankinvest AS (BN Bank). I tillegg er full innfasing av overgangsregelverket under CRD IV gjennomført fra 2018.

Bankens investering i datterselskap faller inn under størrelsesunntaket i forskrift om kapitalkrav og nasjonal tilpassing av CRR/CRD IV § 17. Det utarbeides derfor ikke kapitaldekning på konsolidert nivå.

Banken benytter standardmetoden for kredittrisiko og basismetoden for operasjonell risiko.

Forholdsmessig konsolidering	31.12.18	31.12.17
Beløp i mnok		
Ansvarlig kapital		
Ren kjernekapital	2 940	
Kjernekapital	3 101	
Ansvarlig kapital	3 440	
Beregningsgrunnlag	17 869	
Kapitaldekning		
Ren kjernekapitaldekning	16,5 %	
Kjernekapitaldekning	17,4 %	
Kapitaldekning	19,3 %	
Uvektet kjernekapitaldekning (Leverage ratio (LR))	8,4 %	

Kapitaldekning for morbanken uten forholdsmessig konsolidering

Beløp i mnok	31.12.18	31.12.17
Kjernekapital		
Eierandelskapital	1 090	686
Overkursfond	98	2
Utjevningfond	305	290
Hybridkapital (fondsobligasjon)	100	100
Sparebankens fond	1 492	1 671
Annen egenkapital	18	24
Balanseført egenkapital	3 103	2 772
Balanseført egenkapital som ikke inngår i ren kjernekapital	-63	-43
Hybridkapital (fondsobligasjoner) inkludert i bokført egenkapital	-100	-100
Verdijusteringer som følge av kravene om forsvarlig verdsettelse	-1	-1
Fradrag for vesentlige og ikke vesentlige eierandeler i finansiell sektor	-567	-378
Ren kjernekapital	2 373	2 250
Fondsobligasjoner	100	100
Fradrag for vesentlige og ikke vesentlige eierandeler i finansiell sektor	-3	-45
Kjernekapital	2 469	2 306
Ansvarlig lånekapital	251	200
Fradrag for ikke vesentlige eierandeler i finansiell sektor	-6	-57
Ansvarlig kapital	2 714	2 448
Risikovektet beregningsgrunnlag		
Kreditrisiko	11 958	11 519
Operasjonell risiko	1 049	965
CVA-tillegg (motpartsrisiko derivater)	16	8
Totalt beregningsgrunnlag	13 023	12 492
Kapitaldekning		
Ren kjernekapitaldekning	18,2 %	18,0 %
Kjernekapitaldekning	19,0 %	18,5 %
Kapitaldekning	20,8 %	19,6 %
Uvektet kjernekapitaldekning (Leverage ratio (LR))	10,2 %	10,0 %
Bufferkrav	31.12.18	31.12.17
Bevaringsbuffer	326	312
Motsyklisk buffer	260	250
Systemrisikobuffer	391	375
Sum bufferkrav til ren kjernekapital	977	937
Minimumskrav til ren kjernekapital	586	562
Tilgjengelig ren kjernekapital	810	751

Spesifikasjon av risikovektet kredittrisiko

Beløp i mnok	31.12.18	31.12.17
Lokale og regionale myndigheter	16	5
Institusjoner	197	249
Foretak	1 175	1 256
Massemarked	2 025	1 761
<i>Pantesikkerhet i eiendom:</i>		
- Pantesikkerhet i boligeiendom	5 493	5 120
- Pantesikkerhet i næringseiendom	2 411	2 513
Forfalte engasjementer	62	64
Obligasjoner med fortrinnsrett	63	62
Andeler i verdipapirfond	7	10
Egenkapitalposisjoner	344	310
Øvrige engasjementer inkl utsatt skatt	166	168
Sum kredittrisiko	11 958	11 519

Note 5 Utlån til og fordringer på kunder

Morbank		Beløp i mnok	Konsern	
31.12.17	31.12.18		31.12.18	31.12.17
213	256	Primærnæringer	256	213
234	272	Bygg og anlegg	272	234
334	375	Varehandel, hotell og restaurant	375	334
215	230	Transport og kommunikasjon	230	215
3 322	3 628	Eiendomsdrift	3 599	3 284
1 265	1 408	Eiendomsdrift borettslag	1 408	1 265
454	508	Tjenesteytende næring	508	454
103	157	Finansiell og offentlig sektor	157	103
307	369	Øvrige næringer	369	307
6 446	7 205	Sum bedriftsmarkedet	7 175	6 409
13 551	14 259	Personmarked	14 259	13 551
19 998	21 464	Brutto utlån og fordringer på kunder	21 434	19 960
121	107	Tap på utlån til amortisert kost	107	121
	7	Tap på utlån til FVOCI	7	
	-7	Verdiendringer utover tapsnedskrivninger	-7	
19 877	21 357	Netto utlån og fordringer på kunder	21 328	19 839
19 998	21 464	Sum brutto utlån	21 434	19 960
7 862	8 412	Lån overført til SpareBank1 Boligkreditt	8 412	7 862
630	801	Lån overført til SpareBank1 Næringskreditt	801	630
28 489	30 677	Brutto utlånt inkl. kredittforetak	30 647	28 451
1 186	1 615	Herav fastrenteutlån	1 615	1 186
1 174	1 606	Fastrenteutlån amortisert kost	1 606	1 174

Kredittkvalitet i utlånsporteføljen

Brutto utlån				
Beløp i mnok	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
Balanse 01.01.18	18 715	1 094	151	19 960
Overført til trinn 1	299	-284	-14	0
Overført til trinn 2	-585	595	-10	0
Overført til trinn 3	-16	-16	32	0
Nye utstedte eller kjøpte finansielle eiendeler	9 276	265	9	9 549
Økning i saldo eksisterende lån	554	45	3	602
Reduksjon i saldo eksisterende lån	-1 727	-100	-12	-1 840
Finansielle eiendeler som har blitt fraregnet	-6 367	-445	-21	-6 833
Endring som skyldes konstaterte nedskrivninger (konstaterte tap)	-0,2	-0,1	-3	-4
Balanse 31.12.18	20 148	1 153	134	21 434
Avsetningsgrad				0,6 %

Note 6 Overføring av finansielle eiendeler

Banken overfører utlån gjennom salg av kundens boliglån til SpareBank 1 Boligkreditt AS eller lån til næringseiendom til SpareBank 1 Næringskreditt AS.

SpareBank 1 Boligkreditt AS

Banken selger boliglån til SpareBank 1 Boligkreditt som igjen utsteder obligasjoner til investorer med sikkerhet i de overførte boliglånene. Det er i 2018 netto overført lån og kreditter til en verdi av 551 (501) mnok. Totalt er det fraregnet lån og kreditter til SpareBank 1 Boligkreditt for 8.412 (7.862) mnok ved utgangen av kvartalet. Utlånene selges til virkelig verdi som normalt er balanseført verdi, se note 5 for spesifisering av utlån.

Banken mottar provisjon for de solgte lånene og kredittene tilsvarende renteinntekten på lånene redusert med gjennomsnittlig finansierings-kostnad i kredittforetakene og administrasjons-kostnader. I den grad det oppstår tap vil dette bli avregnet mot den provisjonen samtlige aksjonærer mottar for den gjenstående del av kalenderåret.

De overførte lånene må ha en LTV på under 75 % (60 % på kreditter) på salgstidspunktet. Gjennomsnittlig LTV for de solgte lånene fra Sparebanken Telemark er på ca. 54 (52) %.

Soliditet

Sammen med de øvrige eierne av SpareBank 1 Boligkreditt AS har banken også inngått avtale om å sikre at SpareBank 1 Boligkreditt AS til enhver tid har en ren kjernekapitaldekning som minst tilsvarer myndighetenes fastsatt krav (inkludert bufferkrav og krav til Pilar II). Aksjonærene skal, dersom tilfredsstillende kapitaldekning ikke kan oppnås på andre måter, tilføre tilstrekkelig kjernekapital innen

3 måneder etter å ha mottatt skriftlig anmodning om dette. Aksjonærenes forpliktelse til å tilføre slik kjernekapital er primært proratarisk og ikke solidarisk, og skal være i henhold til hver aksjonærs pro rata andel av aksjene i SpareBank 1 Boligkreditt AS, subsidiært solidarisk begrenset oppad til det dobbelte av det som bankens andel av aksjene ellers skulle tilsi.

Boligkreditt hadde ved årsskiftet om lag 17 % ansvarlig kapital, hvorav om lag 13 % er ren kjernekapital. Sammenholdt med den svært lave risikoprofilen i selskapet har banken vurdert det som usannsynlig at det blir innkalt kapital i henhold til denne avtalen og har valgt å ikke holde noen reserver for dette.

SpareBank 1 Næringskreditt AS

Sparebanken Telemark har overført 171 (421) mnok næringslån til SpareBank 1 Næringskreditt AS i 2018. Banken har overførte lån og kreditter til SpareBank 1 Næringskreditt for 801 (630) mnok ved utgangen av kvartalet.

De overførte lånene må ha en LTV på under 60 % på salgstidspunktet. Gjennomsnittlig LTV for de solgte lånene fra Sparebanken Telemark er på ca. 41 (43) %.

Næringskreditt hadde ved årsskiftet om lag 19 % kapitaldekning, hvor alt er ren kjernekapital.

Sammenholdt med den svært lave risikoprofilen i selskapet har banken vurdert det som usannsynlig at det blir innkalt kapital i henhold til denne avtalen og har valgt å ikke holde noen reserver for dette.

For mer informasjon vedrørende avtalene se note 9 i årsregnskapet for 2017.

Note 7 Tap på utlån, garantier m.v

IFRS 9 er implementert fra 01.01.18. Siden sammenligningstall ikke er omarbeidet, følger sammenligningstallene under etter prinsippene i IAS 39. For detaljert beskrivelse av tapsmodellens prinsippnoter og note 40 i årsrapporten for 2017.

Tabellene i denne noten spesifiserer kun konsern da forskjellen mellom morbank og konsern er uvesentlig og består utelukkende av utlån til døtre se note 5.

Tap på utlån og garantier Beløp i mnok	01.01.18	Endring avsetning for tap	Netto konstatert/ innbet. tidl. konstatert	31.12.18
Avsetning til tap etter amortisert kost bedriftsmarkedet	86,6	-0,3	-3,0	83,3
Avsetning til tap amortisert kost personmarkedet	31,3	-1,1		30,2
Virkelig verdi over utvidet resultat (OCI)	6,7	0,4		7,1
Sum avsetning til tap på utlån og garantier	124,6	-1,0	-3,0	120,6
Presentert som:				
Netto utlån til kunder - avsetning til tap på utlån	115,3	1,7	-3,0	114,0
Annen gjeld - avsetninger, garantier, ubenyttet kreditt, lånetilsagn	9,3	-2,7		6,6

Periodens tap på utlån og garantier Beløp i mnok	2018	2017
Endring i individuelle nedskrivninger	i.a	-20,3
Endring i gruppewise nedskrivninger	i.a	-0,9
Endringer i IFRS 9 nedskrivninger	-4,0	
Konstatert tap med tidligere nedskrivninger	6,5	14,0
Konstatert tap uten tidligere nedskrivninger		5,3
Inngang på tidligere konstaterte nedskrivninger	-3,4	-2,8
Andre korreksjoner/amortisering av nedskrivninger	-0,1	
Sum tap på utlån og garantier	-1,0	-4,7

I det følgende presenteres balanseført avsetning totalt for porteføljen som omfattes av nedskrivningsreglene etter IFRS 9.

Tabellene under avstemmer inngående og utgående balanse per trinn.

Avstemmingsposter inkluderer:

- Bevegelser mellom trinn, hvilket forutsettes å skje før eventuell ny måling av tapsavsetning nedskrevet som følge av kredittap inkludert lån som er fraregnet som følge av endringer i vilkår
- Nye utstedte lån, som reflekterer tapsavsetningen for nye innregnede lån, inkludert utlån som tidligere er fraregnet som følge av endrede vilkår
- Utlån som er fraregnet reflekterer avsetning for utlån som er fraregnet i perioden uten at det er
- Ny måling av tap inkluderer effekt av endringer i input eller forutsetninger i modellen, delvis tilbakebetalinger, opptrekk eksisterende kreditt og endringer i måling som følge av overføring mellom trinn.

Balansført tapsavsetning				
Beløp i mnok	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
Balanse 01.01.18	34,4	33,4	56,7	124,6
Avsetning til tap overført til Trinn 1	9,2	-4,9	-4,3	0,0
Avsetning til tap overført til Trinn 2	-2,2	4,8	-2,6	0,0
Avsetning til tap overført til Trinn 3	-0,4	-4,4	4,7	0,0
Nye utstedte eller kjøpte finansielle eiendeler"	13,1	5,7	0,7	19,6
Økning i måling av tap	2,5	13,1	11,4	27,0
Reduksjon i måling av tap	-17,7	-8,0	-1,5	-27,2
Finansielle eiendeler som har blitt fraregnet	-8,2	-9,4	-2,8	-20,4
Endring som skyldes konstaterede nedskrivninger (konstaterede tap)	-0,01	-0,01	-3,0	-3,0
Balanse 31.12.18	30,8	30,4	59,4	120,6
<i>herav bedriftsmarkedet</i>	23,1	14,4	45,8	83,3
<i>herav personmarkedet</i>	7,7	16,0	13,7	37,3

Individuelle nedskrivninger	
Beløp i mnok	31.12.17
Individuelle nedskrivninger på utlån og garantier pr 1.1	64,9
+ Økning i individuelle nedskrivninger på tidligere tapsførte	
+ nye individuelle nedskrivninger	12,2
- Tilbakeføring av individuelle nedskrivninger	14,0
- Konstaterede tap i perioden med tidligere individuelle nedskrivninger	18,6
Individuelle nedskrivninger på utlån og garantier 31.12	44,5
Gruppenedskrivninger	
Nedskrivninger på grupper av utlån og garantier pr 1.1	79,7
Endringer i gruppenedskrivninger	-0,9
Gruppenedskrivninger på utlån og garantier 31.12	78,8

Note 8 Finansielle derivater

Tabellen nedenfor viser virkelig verdi av bankens finansielle derivater bokført som eiendeler og gjeld, samt nominelle verdier av kontraktene. Positiv markedsverdi av kontrakter blir bokført som eiendel, mens negativ markedsverdi blir bokført som gjeld.

Kontraktsvolumet viser størrelsen av derivatenes underliggende eiendeler, og er grunnlaget for måling av endringer i virkelig verdi av bankens derivater. Derivatforretninger er knyttet til ordinær bankvirksomhet og gjennomføres for å redusere risiko knyttet til bankens innlån i finansmarkedene,

og for å avdekke og redusere risiko relatert til kunderettede aktiviteter. Banken benytter seg ikke av kontantstrømsikring. Virkelig verdi sikring benyttes for innlån og sikringsbokføring benyttes ikke for sikring av utlån og investeringer.

Bankens styre har fastsatt rammer for maksimal risiko på bankens renteposisjoner. Det er etablert rutiner som sørger for at de fastsatte posisjoner holdes. Alle rentebytteavtalene er basert på observerbare markedsdata.

	Konsern	
Virkelig verdi sikring		
Beløp i mnok	31.12.18	31.12.17
Netto tap resultatført knyttet til sikringsinstrumentene ved virkelig verdisikring	-2,48	0,46
Total gevinst på sikringsobjekter knyttet til den sikrede risikoen	2,46	-0,46
Sum virkelig verdi sikringer	-0,03	0,00

Beløp i mnok	31.12.18			31.12.17		
	Kontraks- sum	Virkelig verdi		Kontraks- sum	Virkelig verdi	
		Eiendeler	Forplikt.		Eiendeler	Forplikt.
Rentebytteavtale - sikring av kunderelaterte avtaler til virkelig verdi over resultatet	1 697		13	971		13
Rentebytteavtale - sikring av virkelig verdi av fastrenteinnlån	750	27		100	4	
Totalt renteinstrumenter	2 447	27	13	1 071	4	13
Finansielle derivater til virkelig verdi		Eiendeler	Forplikt.		Eiendeler	Forplikt.
Verdsettelse basert på priser i et aktivt marked						
Verdsettelse basert på observerbare markedspriser		27	13		4	13
Verdsettelse basert på annet enn observerbare markedsdata						0,0
Sum finansielle derivater til virkelig verdi		27	13		4	13

Det er ikke utarbeidet tall for morbank da de er identiske med konserntallene.

Note 9 Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risikoen for at banken ikke er i stand til å overholde sine betalingsforpliktelser. Banken utarbeider årlig en likviditetsstrategi, som blant annet tar for seg bankens likviditetsrisiko.

Bankens likviditetsrisiko avdekkes gjennom bankens likviditetsreserve/buffer. Hovedmålet for banken er å opprettholde bankens overlevelsessevne i en normalsituasjon, uten ekstern funding i 12 måneder. I tillegg skal banken overleve minimum 90 dager i en

«stor stress» situasjon der man ikke har tilgang på funding fra kapitalmarkedet. Banken har en daglig styring etter ovennevnte mål. I tillegg er det etablert en beredskapsplan for håndtering av likviditetskriser.

Gjenværende restløpetid på bankens langsiktige finansiering var ved utgangen av året på 3,1 (2,9) år.

LCR var 173 (296) % ved utgangen av året og gjennomsnittlig LCR var 243 (169) % i 2018.

Note 10 Netto provisjons- og andre inntekter

Morbank		Beløp i mnok	Konsern	
2017	2018		2018	2017
		Provisjonsinntekter		
4	4	Garantiprovisjon	4	4
10	10	Verdipapiromsetning og forvaltning	10	10
39	38	Forsikringstjenester	38	39
61	68	Betalingsformidling	68	61
		Provisjonsinntekter eiendomsmegling	40	26
3	5	Andre provisjonsinntekter	5	3
117	126	Sum provisjonsinntekt ekskl. kredittforetak	166	143
66	66	Provisjonsinntekter fra SB1 Boligkreditt *	66	66
1	4	Provisjonsinntekter fra SB1 Næringskreditt *	4	1
67	70	Sum provisjonsinntekt fra kredittforetak	70	67
184	197	Sum provisjonsinntekt	236	210
		Provisjonskostnader		
21	21	Betalingsformidling	21	21
1	1	Andre gebyrer og provisjonskostnader	1	1
22	22	Sum provisjonskostnader	22	22
163	175	Netto provisjonsinntekter	215	188
		Andre driftsinntekter		
2	2	Leieinntekter faste eiendommer	2	3
	4	Gevinst ved salg av eiendom	4	
		Andre inntekter eiendomsmegling	9	6
0,3	0,8	Andre driftsinntekter	0,8	0,3
2	8	Sum andre driftsinntekter	16	9
165	183	Netto provisjons- og andre inntekter	231	197

* Banken mottar provisjonsinntekter for overførte lån og kreditter fra SB1 Boligkreditt og SB1 Næringskreditt inntil de er nedbetalt av lånekunden. Provisjonen beregnes hver måned av akkumulert saldo på overførte lån og kreditter, og provisjonssatsen er en andel av den margin som kredittforetakene har på sine lån og kreditter.

Note 11 Netto resultat fra finansielle eiendeler

Morbank			Konsern	
2017	2018	Beløp i mnok	2018	2017
11	19	Utbytte fra aksjer	19	11
2	1	Utbytte fra datterselskap		
50	22	Inntekt av eierinteresser i felleskontrollert virksomhet	30	34
51	24	Netto resultat fra eierinteresser	30	34
4	-5	Netto resultat fra obligasjoner og sertifikater	-5	4
	0,03	Netto verdiendring på sikrede obligasjoner og derivater	0,03	
0,2	0,2	Netto verdiendring på sikrede fastrente utlån og derivater	0,2	0,2
0,2	0,3	Netto resultat fra finansielle derivater	0,3	0,2
1	30	Realiserte instrumenter vurdert til virkelig verdi*	29	1
	-8	Verdiendring av instrumenter vurdert til virkelig verdi	-8	
0,2		Nedskrivning av instrumenter vurdert til virkelig verdi*		0,2
1	21	Netto resultat fra aksjer, egenkapitalbevis og andeler	20	1
67	59	Sum netto resultat fra finansielle investeringer	64	50

* Kategorien tilgjengelig for salg er tatt bort i IFRS 9, og linjen i tabellen vil fra og med 01.01.18 inneholde gjeldsinstrumenter som er klassifisert som virkelig verdi over totalresultatet med reklassifisering.

Note 12 Klassifisering og måling av finansielle instrumenter

Tabellene i denne noten spesifiserer kun konsern da forskjellen mellom morbank og konsern er uvesentlig og består utelukkende av utlån til døtre se note 5.

Klassifisering av finansielle instrumenter

Tabellene under viser klassifisering av finansielle instrumenter i;

- Kategori 1 Finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultat og utvidet resultat
- Kategori 2 Finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultat, bestemt regnskapsført til virkelig verdi
- Kategori 3 Finansielle derivater som sikringsinstrumenter
- Kategori 4 Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg (utgår under IFRS 9 i 2018)
- Kategori 5 Finansielle instrumenter vurdert til amortisert kost inkludert forpliktelser som er utpekt som sikringsobjekter

31.12.2018							
Beløp i mnok	Kategori 1	Kategori 2	Kategori 3	Kategori 4	Kategori 5		Totalt
Eiendeler							
Kontanter og fordringer på sentralbanker					30		30
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner					911		911
Netto utlån til og fordringer på kunder	12 884	1 615			6 829		21 328
Rentebærende verdipapirer	989						989
Finansielle derivater			27				27
Aksjer, egenkapitalbevis og andeler	791						791
Sum eiendeler	14 663	1 615	27		7 770		24 075
Gjeld							
Innskudd fra og gjeld til kredittinstitusjoner					150		150
Innskudd fra og gjeld til kunder					15 053		15 053
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer					5 620		5 620
Finansielle derivater	13						13
Ansvarlig lånekapital					251		251
Sum gjeld	13				21 073		21 086
31.12.2017							
Beløp i mnok	Kategori 1	Kategori 2	Kategori 3	Kategori 4	Kategori 5		Totalt
Eiendeler							
Kontanter og fordringer på sentralbanker					134		134
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner					1 076		1 076
Netto utlån til og fordringer på kunder		1 186			18 653		19 839
Rentebærende verdipapirer		918					918
Finansielle derivater			4				4
Aksjer, egenkapitalbevis og andeler				673			673
Sum eiendeler		2 103	4	673	19 863		22 644
Gjeld							
Innskudd fra og gjeld til kredittinstitusjoner					150		150
Innskudd fra og gjeld til kunder					14 068		14 068
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer					5 552		5 552
Finansielle derivater	13						13
Ansvarlig lånekapital					200		200
Sum gjeld	13				19 970		19 984

Finansielle instrumenter til virkelig verdi klassifisert i ulike nivåer.

Nivå 1: Verdsettes ved bruk av noterte priser i aktive markeder.

Markedspris på balansedagen er benyttet. Markedet anses aktivt dersom det er mulig å fremskaffe eksternt observerbare priser, kurser eller renter fra en børs, forhandler, megler eller lignende, og disse prisene representerer faktiske og hyppige markedstransaksjoner på armlengdes avstand. I kategorien inngår blant annet børsnoterte aksjer, statskasseveksler og statsobligasjoner.

Nivå 2: Verdsettelse ved bruk av observerbare markedsdata.

Verdsettes ved bruk av informasjon som ikke er noterte priser, men hvor priser er direkte eller indirekte observerbare for eiendelene eller forpliktelsene, og som også inkluderer noterte priser i ikke aktive markeder. Verdien er basert på nylige observerbare markedsdata i form av en transaksjon i instrumentet mellom informerte, villige og uavhengige parter.

Nivå 3: Verdsettelse på annen måte enn basert på observerbare markedsdata.

Hvis fastsettelse av verdi ikke er tilgjengelig ved bruk av nivå 1 eller 2 benyttes verdsettelses-metoder som baserer seg på ikke-observerbar informasjon. Instrumenter i denne kategori verdsettes etter metoder som er basert på estimerte kontantstrømmer, vurdering av eiendeler og gjeld i selskaper, og

modeller hvor vesentlige parametere ikke er basert på observerbare markedsdata eller eventuelle bransjestandarder.

Tabellene i denne noten spesifiserer kun konsern da forskjellen mellom morbank og konsern er uvesentlig og består utelukkende av utlån til døtre (se note 5).

Eiendeler Beløp i MNOK	31.12.18				31.12.17			
	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet								
-Fastrenteutlån			1 615	1 615			1 186	1 186
-Rentebærende verdipapirer		989		989		918		918
-Derivater		27		27		4		4
-Boliglån til virkelig verdi over OCI			12 884	12 884				
-Aksjer, egenkapitalbevis og andeler	45	13	733	791	51	9	613	673
Sum eiendeler til virkelig verdi	45	1 029	15 232	16 305	51	931	1 799	2 781
Forpliktelseser								
Finansielle forpliktelseser til virkelig verdi over resultatet								
-Derivater		13		13		13		13
Sum forpliktelseser til virkelig verdi		13		13		13		13

Verdiendringer på instrumenter i nivå 3 Beløp i mnok	Fast- rente- utlån	Boliglån til virkelig verdi over OCI	Aksjer, ek- bevis og andeler	Totalt
Balanseført verdi 01.01.18	1 186	12 611	613	14 409
Netto gevinst/tap (-) gjennom året	-2	0	21	20
Tilgang	532	273	104	908
Avgang	-100	0	-5	-105
Balanseført verdi 31.12.18	1 615	12 884	733	15 232

Utover ovennevnte finansielle eiendeler og gjelder som er balanseført til virkelig verdi er bankens øvrige finansielle eiendeler og gjeld (finansielle instrumenter)

balanseført til amortisert kost. Virkelig verdi av disse finansielle instrumentene forventes ikke å avvike vesentlig fra balanseført verdi.

Note 13 Andre eiendeler

Morbank		Konsern	
31.12.17	31.12.18	31.12.18	31.12.17
5	27	46	15

Note 14 Innskudd fra kunder

Tabellene i denne noten spesifiserer kun konsern da forskjellen mellom morbank og konsern er uvesentlig

og består utelukkende av innskudd fra døtre. Disse tilhører sektor omsetning/drift eiendommer.

Beløp i mnok	31.12.18	31.12.17
Innskudd fordelt på sektor og næring		
Primærnæringer	108	122
Bygg og anlegg	305	275
Varehandel, hotell og restaurant	506	497
Transport og kommunikasjon	177	137
Eiendomsdrift	915	1 038
Eiendomsdrift borettslag	208	212
Tjenesteytende næring	1 225	1 089
Finansiell og offentlig sektor	381	469
Øvrige næringer	356	247
Sum næring	4 180	4 086
Personmarked	10 873	9 982
Sum innskudd fra kunder	15 053	14 068

Note 15 Annen gjeld og forpliktelser

Morbank		Beløp i mnok	Konsern	
31.12.17	31.12.18		31.12.18	31.12.17
		Annen gjeld og forpliktelser		
3	7	Avsetning tap på garantier, ubenyttet kreditt, lånetilsagn	7	3
19	27	Påløpte kostnader/mottatte, ikke opptjente inntekter	34	23
11	10	Leverandørgjeld	11	12
77	69	Betalbar skatt	71	79
31	22	Netto pensjonforpliktelse	22	31
4	4	Tidligere avsatte, ikke utbetalte gaver	4	4
10	11	Mellomværende kredittforetak	11	10
13	32	Annen gjeld	36	17
168	182	Sum annen gjeld og forpliktelser	196	178
		Andre forpliktelser		
1 872	1 777	Ubenyttede kreditter	1 777	1 872
349	325	Garantier	325	349
2 221	2 102	Sum andre forpliktelser	2 102	2 221
		Pantstillelser		
319	301	Verdipapirer	301	319
319	301	Sum pantstillelser	301	319

Pågående rettstvister

Banken er ikke involvert i rettstvister som innebærer avsetningsbehov for fremtidige forpliktelser.

Note 16 Ansvarlig lånekapital

Beløp i mnok	31.12.18	31.12.17
Tidsbegrenset		
FRN ansvarlig obligasjonslån 2016/2021 med innløsningsrett for utsteder	150	150
FRN ansvarlig obligasjonslån 2017/2022 med innløsningsrett for utsteder	50	50
FRN ansvarlig obligasjonslån 2018/2023 med innløsningsrett for utsteder	50	
Påløpte renter	1,0	0,8
Over-/underkurs	-0,4	-0,4
Sum ansvarlig lån, tidsbegrenset	251	200
Gjennomsnittlig rente ansvarlig lånekapital	3,0 %	3,1 %

Det er ikke utarbeidet tall for morbank da de er identiske med konserntallene.

Note 17 Egenkapitalbevisiere og spredning av egenkapitalbevis

Det var 3.863 egenkapitalsbevisiere per 31.12.18.

	Antall	% av totalt antall egenkapitalbevis
Sparebankstiftelsen Telemark - Grenland	3 128 854	28,7 %
Sparebankstiftelsen Telemark - Holla og Lunde	3 016 665	27,7 %
Morgan Stanley & Co. Int. Plc.	389 383	3,6 %
VPF Eika Egenkapitalbevis	224 943	2,1 %
DnB NOR Bank ASA	168 000	1,5 %
Skattum Invest AS	156 579	1,4 %
Verdipapirfondet SR Bank	105 641	1,0 %
Skogen Investering AS	100 000	0,9 %
Babord AS	87 078	0,8 %
Pensjonsordningen	70 000	0,6 %
Nordea Nordics Small Cap fund	66 175	0,6 %
Catilinia Invest AS	65 789	0,6 %
Bergen Kommunale pensjonskasse	61 898	0,6 %
Melesio Capital AS	52 631	0,5 %
Møsbu AS	52 631	0,5 %
Wenaasgruppen AS	52 631	0,5 %
SEB S.A	48 852	0,4 %
Pareto Invest AS	43 859	0,4 %
Bratsberg Brygge Invest AS	40 217	0,4 %
Sanden AS	35 087	0,3 %
Sum 20 største	7 966 913	73,1 %
Øvrige egenkapitalbevisiere	2 931 717	26,9 %
Totalt antall egenkapitalbevis (pålydende kr 100)	10 898 630	100,0 %

Egenkapitalbevisbrøk – Morbank		
Beløp i mnok	31.12.18	31.12.17
Eierandelskapital	1 090	686
Overkursfond	98	2
Utjevningsfond ekskl utbytte og annen egenkapital	245	250
Sum egenkapitalbeviserernes kapital	1 434	937
Sparebankens fond ekskl gaver og annen egenkapital	1 491	1 668
Sum samfunnseid kapital	1 491	1 668
Egenkapital ekskl utbytte, gaver, hybridkapital og annen egenkapital	2 924	2 605
Eierandelsbrøk etter utbytte og gaver	49,0 %	36,0 %
Vektet eierbrøk 2018 *	39,7 %	

* Beregnet 36% fra 01.01.-02.10.18 og 51% 03.10.-31.12.18

10 ERKLÆRING FRA STYRET OG ADMINISTRERENDE BANKSJEF

Vi bekrefter at bankens regnskap for perioden 1. januar til 31. desember 2018 etter vår beste overbevisning er utarbeidet i samsvar med gjeldende regnskapsstandarder, og at opplysningene i regnskapet gir et rettviseende bilde av bankens eiendeler, gjeld, finansielle stilling og resultat som helhet.

Vi erklærer også, etter beste overbevisning, at regnskapet gir en rettviseende oversikt over viktige begivenheter i regnskapsperioden og deres innflytelse på regnskapet og de mest sentrale risiko- og usikkerhetsfaktorer banken står overfor i neste regnskapsperiode.

Styret i Sparebanken Telemark

Porsgrunn, 8. februar 2019

Per Richard Johansen
Styrets leder

Morten C. Christoffersen

Anne Berg Behring

Ingeborg Fogt Bergby

Anja K. Hjelseth

Jan Erling Nilsen

Jan Berge

May Britt Boye

Per Halvorsen
Adm.banksjef

Banken for Telemark og telemarkinger

Organisasjonsnummer: 937 891 334
Telefon: 915 02610

post@sb1telemark.no
sb1telemark.no

Postboks 188, 3901 Porsgrunn

Storgata 117, 3921 Porsgrunn

